

Fauonius ab æquinoctiali, Africus ab hy-
berno oritur. at verò Aquilonum is qui
Cæciæ coniunctus est, peculiariter ap-
pellatur Aquilo. Qui autem hunc à ver-
tice statim excipit per Meridianum spi-
rans, Septentrio dicitur. Thrascias dein-
ceps à Coro spirat: quem nonnulli Cæ-
ciam appellarunt. Rursus ex Austris is
qui à vertice nobis condito sese infert ex
aduerso Septentrionis, Auster, nominis
prærogatiua dicitur: qui inter hunc & Vul-
turnum est, Euronotus est vocitatus, quasi
dicat Vulturnauster. At qui spirat altrinse-
cus inter Africum & Austrum, hunc alii
Libonotum, quasi Africaustrum, alii Libo-
phœnicem vocant. Ventorum porrò qui-
dam flatus rectos, quidam reflexos ha-
bent. Rectos habent ij qui lineis rectis sem-
per grassari solent: reflexos & refractos, ut is
quem Cæciam nuncupant. Rursus qui-
dam hyeme pollent, ut Austri: quidam æ-
state, ut Etesia qui dicuntur, id est, anniuer-
sarii, cinnum quendam conficientes Se-
ptentrionum atque Subsolanorum. Orni-
thia, quasi Auiarii, venti quidam dicti sunt
ex Aquilonio genere, verno tempore inua-
lescentes. Cæterum è genere violentiorum
flatum, Catægis nomen est flatus ingruen-
tis supernè repentèq; euerberantis: Thyel-
la flatus est præualens qui repentè profilit.
Lalaps & Strobilus nuncupatur, qui infer-
nè sursum versùs repentè conuoluitur. An-
naphysema, quasi efflatus terre, dicitur ven-
tus sublimem sese rapiens: cum aut è specu
altius depresso flatus emicuerit, aut è terra
in hiatum discedente: qui Turbo terrestris
est tum, cum multus ac contortus ferri cœ-
ptus est. Flatus verò in nube implicitus, &
crassa & humida, continuatum nobis spissa-
mentum violenta eruptione perfringens,
mugitum edere cum ingenti fragore solet,
qui Tonitru dicitur; modo haud absimili
spiritus vehemèter in aqua impulsus. Fulge-
tra est spiritus ignitus & coruscans, dū nubes
dirupitur: quæ tonitru antecedere solet, cū
tamen post ipsū fiat. Siquidem quod oculis
percipitur, ei quod auribus obiectū est, an-
teuertere natura cōparatum est: quippe illo
è lōginquo aspectabili: hoc tū demū exau-
dibili, quum auribus appulsū sit: præsertim
quādo alterū omniū naturarum celeritate
maxima præditū est, ignita scil. natura: al-
terū, minùs volucre, quod est naturæ spira-
bilis & aëreæ, non antequā aures pepulerit,
ad auditū peruenit. at verò quod fulserit, si
ad terrā vsq; cursim illisū sit, Fulmen voca-
tur: sin semiustū quidē, sed vniuersū tamen
violentūq; incubuerit, Præster, hoc est, ac-
census turbo, dicitur. Quod si prorsus ignis
nihil interim conceperit, Typhon vocatur:
horū quicquid in terrā impetu decubuerit.

Tom. I.

Ζέφυρος δὲ, ὁ ἀπὸ τῆς ἰσημεριῆς. λίψ δὲ,
ὁ ἀπὸ τῆς ἡμεριῆς. καὶ τῆς βορέων ἰδίως,
ὁ μὲν ἐξῆς τῆς κακίας, καλεῖται βορέας·
ἀπὸ κτίας δὲ, ὁ ἐφεξῆς ἀπὸ τῆς πόλου καὶ
ὁ μισημβρινὸν πνέων· θρασκίας δὲ, ὁ ἐ-
ξῆς πνέων τῆς ἀργείης, ὃν ἐνιοὶ κακίαν κα-
λοῦσι. καὶ τῆς νότων, ὁ μὲν ἀπὸ τῆς ἀφανοῦς
πόλου φερόμενος ἀντίπαλος ὡς ἀπὸ κτίας,
καλεῖται νότος· εὐρόνοτος δὲ, ὁ μεταξὺ εὐ-
ρου καὶ νότου. τὸν δὲ ὅτι θάπτετα, μεταξὺ
λίβου καὶ νότου, οἱ μὲν, λιβόνουτον· οἱ δὲ,
λιβοφοίνικα καλοῦσι. τῆς δὲ ἀνέμου, οἱ
μὲν, εἰσὶν ἐνυπνοὶ, ὅποσοι διεκπνεοῦσι
πρὸς τὸν ἀνατολῆν· οἱ δὲ, ἀνακαμψί-
πνοοι, καθάπερ ὁ κακίας λεγόμενος. καὶ οἱ
μὲν, ἡμῶνος, ὡς περὶ οἱ νότοι διωασθέν-
τες· οἱ δὲ, ἡέρες, ὡς οἱ ἐτησίαι λεγόμενοι,
μῆξιν ἔχοντες τῆς τε ἀπὸ τῆς ἀρκτου φε-
ρομένων, καὶ ζεφύρων· οἱ δὲ ὀρνιθία κα-
λούμενοι, ἐαεινοὶ τίνες ὄντες ἀνέμοι, βο-
ρέαι εἰσὶ τῆς ἀρκτου. τῆς γὰρ μὲν βιαίως
πνέματων, καθάπερ μὲν ἐστὶ, πνέμα
ἀνώθεν τύπλον ἐξαίφνης· θύελλα ὅ, πνέ-
μα βίαον, καὶ ἀφνω πρὸς ἀλλόθεν. λαί-
λαψ δὲ καὶ πρόβιλος, πνέμα εἰλού-
μενον κατὰθεν ἀνω. ἀναφύσημα δὲ γῆς,
πνέμα ἀνω φερόμενον καὶ πλεῖον ἐκ βυ-
θοῦ πίος ἢ ῥήματος ἀνάδδσθ· ὅτῳ δὲ
εἰλούμενον πολὺ φέρηται, τῆς γῆς ῥόνιός
ἐστίν. εἰληγὲν δὲ πνέμα ἐν νέφει πα-
χεῖ τε καὶ νοτερώ, καὶ ἐξώθεν δι' αὐτῆς ῥη-
γύον βιαίως τὰ σίωεχῆ πηλήματα τῆς νέ-
φοις, βρομμὸν καὶ πάταγον ἀπειργάποτο μέ-
γαν, βροντίω λεγόμενον· ὡς περὶ ἐν ὕδατι
πνέμα σφοδρῶς ἐλαωόμενον. καὶ ὅ, πλεῖον
τῆς νέφοις ἐκρηξίη πυρωγὲν ὁ πνέμα καὶ
λαίλαψ, ἀστραπή λεγεται· ὁ δὲ πρὸς τε-
ρον τῆς βροντίης * πρὸς πέσειν, ὕστερον γε-
νόμενον· ἐπεὶ ὁ ἀκουσθὲν ἔπει τῆς ὀρατοῦ
πέφυκε φθάνεσθαι, τῆς μὲν, καὶ πρὸς ὀρα-
* ὀρωμῆς· τῆς δὲ, ἐπειδὴν ἐμπελάσθ τῆ
ἀκοῆ· ἐ μάλιστα, ὅτῳ, ὁ μὲν, τάχισον ἢ
τῆς ὀρατοῦ, λέγω δὲ ὁ πυρωγὲς· ὁ δὲ, ἢ τῆς
ἔταχῶ, ἀεραδὲς ὄν, ἐπὶ τῆς πληξείης πρὸς ἀ-
κρὸς ἀφικνόμενον. ὁ δὲ ἀστραπή, ἀνα-
πυρωγὲν, βιαίως ἄγει τῆς γῆς διεκτέον, κε-
ραυωὸς καλεῖται. ἐὰν δὲ ἡμίπυρον ἢ, σφο-
δρὸν δὲ ἄλλως καὶ ἀφρον, τῆς γῆς· ἐὰν δὲ
ἀπυρον ἢ πῶς τελαῶς, τυφών. ἐκαστον δὲ
τύπων, * καθάπερ εἰς πλεῖον γῆς, σκῆψαι

CCc

σκηπίος ὀνομάζεται. τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν ἀπὸ ἀλάδαις, ψολέοντες λέγονται. οἱ δὲ τυχέως ἀφ' ἑπιόντες, ἄρρηκτοι. ἐλικίαι δὲ, οἱ γραμμωδοὺς φερόμενοι. σκηπιοὶ δὲ, ὅσοι κερασκήτοισιν εἰς π.

Συλλήβδιον δὲ, τῶν ἐν αἰερί φαντασματων, τὰ μὲν, ὅτι κατ' ἔμφασιν, τὰ δὲ κατ' ὑπόστασιν. κατ' ἔμφασιν μὲν, ἰεῖδες, καὶ ῥάβδοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. κατ' ὑπόστασιν δὲ, σέλας τε, καὶ ἀφ' ἑπιόντες, καὶ κρημῆται, καὶ τὰ τοῦτοις ὁμοειδήματα. ἰεῖς μὲν οὖν, ὅτιν' ἔμφασις ἢ λίξι τμήματος, ἢ σελιῶν, ἐν νέφει νο-

Mirè huc locum est interpretatus Apuleius: Halos est caena qua dam luminis clarioris, per se in se reuertens. Inter hac & iridada illud in se refert, quod iris multicolor est, & semicirculari figurata, procul à solo atq; lunam: catena clarior est, astrumque ambit orbe incolanti, corona non discolor: qualile giffet alio sic utroq; loco, pro alio: nam scripsisse Apuleiū, Halos est corona vix dici potest. Notabis apud Stob. de legibus legi pro alio. γρ. φασμά ται. Apud Stob. & παρ' ἑπιόντας. β. Apud Stob. ἀμφοίφασται

τέρῳ, καὶ κλίω, καὶ συνεχῆι, πρὸς φαντασίδι ὡς ἐν κατόπτρῳ θεωρουμένη καὶ κύκλω ἀειφέρου. ῥάβδος δὲ, ὅτιν' ἰεῖδος ἔμφασις ὄνεια. * ἄλλως δὲ, ὅτιν' ἔμφασις ἀμφοίφαστος ἀερίσ τε ἀειάουτος. ἀφ' ἑπιόντες δὲ ἰεῖδος, ὅτιν' ἰεῖς ἔξεναντίας φαίνεται ἢ λίξι τε καὶ σελιῶν. ἢ δὲ ἄλλως, κύκλω πᾶντος ἀερίου. σέλας δὲ, ὅτι πρὸς ἀερίσ ἔξασις ἐν αἰερί τῶν δὲ σελίων, ἀ μὲν, ἀκοντίζεται. ἀ δὲ, σηρίζεται. ὁ μὲν οὖν ἔξακοντισμός, ὅτι πρὸς γῆσις ἐκ ὁμοειδήσως, ἐν αἰερί φερόμενός τε τυχέως, καὶ φαντασίδι μήκοις ἔμφασινοντος ἀφ' ἑπιόντας. ὁ δὲ σπείρημός, ὅτι χροίσι φορέσ τε ὁμοειδήσ ἐκτασις, καὶ οἷς ἀερίσ ῥόσις. πλατύνουμένη δὲ καὶ ἰστέρον, κομήτης καλεῖται. πολλάκις δὲ, τῶν σελίων, τὰ μὲν, ὅτιν' ἰεῖς πλείονα χροίον. τὰ δὲ, ὁμοειδήσ ἢ λίξι σβέννυται. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλαι * φαντασματων ιδέαι θεωρουῦνται, χαμπαδες τε καλεῖται, ἢ δοκίδες, * καὶ πῆσοι, καὶ βόθιωοι, καὶ τῶν πρὸς ταῦτα ὁμοιότητα ὡδε πρὸς ἀερίσ φαίνεται. καὶ τὰ μὲν τούτων, ἔσπεσια. τὰ δὲ, ἔσπε. τὰ δὲ * ἀμφίφασται θεωρεῖται. ἀπὸ μίως δὲ, βόρεια καὶ νότια. πᾶντα δὲ, ἀβέβαια. ὁ δὲ ποτε γὰρ πῆ τούτων αἰερί φαντασιν ἰστέρον κατεσημασμένον. τὰ μὲν τοῖσι αἰερίσ τοιαῦτα.

Ἐμφασίαι δὲ ἐ πολλὰς ἢ γῆ ἐν αὐτῇ κατὰ τῶν ὕδατος, ἔτω ἐ πνύματος καὶ πρὸς πηγὰς. τούτων δὲ, αἱ μὲν ὑπό γῆ, εἰσὶν ἀόρατοι: πολλὰ δὲ αἰαπνοὰς ἔχουσι καὶ αἰαφυσιος, ὡς τῶν Λιπάρων τε καὶ Αἴτνης, καὶ τὰ ἐν Αἰόλου νήσοις. αἱ δὲ καὶ ῥέοισι πολλάκις ποταμῶν δίκλι, ἢ μύδροις ἀναρρίπτοισι ἀφ' ἑπιόντας. ἐνίαι δὲ ὑπό γῆ ἔσται, πλησίον πηγῶν ὕδατων, θερμηνοισι ταῦτα. καὶ τὰ μὲν, χλιαρὰ τῶν νάματων αἰασι. τὰ δὲ, ὑπό τῶν ἑπιόντας. τὰ δὲ, ἢ ἔχοντα χροίσεως.

A Sceptos, id est, Fulmen, nominatur: qui Pfoloi dicitur; cum fuliginem contraxerit: Arges, si raptim emicuerit: Elicias, si lineari speciei conformatus est. Scepti dicuntur quæcumque fulmina, in quibus illis sint.

Ad summam, eorum quæ in aëre apparent, alia specie existunt: alia etiam habent naturæ substantiam. Specie tantum exhibent arcus cælestes, & virgulæ, aliæque huiusmodi. Substantia etiam apparent fulgores cælestes, & quos emicantes vocamus, & crinitæ stellæ, & iis similia. Arcus est species segmenti solaris vel lunaris, edita in nube humida, & caua & perpetua: quam velut in speculo intuemur, imagine relata in speciem circularis ambitus. Virga est arcus cælestis exhibitio, in directum conformata. Area est edita imago sideræ claritatis undique illustrata, hæcenus ab arcu differens, quod ille è regione Solis ac Lunæ visendum se exhibet, quum area sidus totum ambitu cingere orbiculari soleat. Fulgor est ignis collectio, qui in aëre exarsit: per cælum ille quidem aut iaculari specie transmeans, aut vno loco fixus. At eiaculatio, ignis est enatus attritu in aëre, pernici motu inuehens, ob eamque pernicitatem oblongam formam simulans. Fulgor fixus est extensio longè porrecta, & loco permanens, & tanquam profluuium sideris. Quod si in alteram partem dilatetur, Crinita stella vocatur. Sæpenumero autem euenit vt fulgores tempore multo maneat; sæpe vt confestim extinguantur. Complures item & aliæ rerum formæ cernuntur in cælo apparentium: vt quæ Faces, quæ Trabeculæ, quæ Dolia, quæ Scrobes nuncupantur: omnia ab earum rerum similitudine appellata, unde nomina mutuata sunt. Eaque partim in Occidua mundi parte, partim in Oriente cernuntur: partim etiam ambiguo in vtramque partem editu: rarè vel Septentrionali, vel Austrino. Cæterum omnia incerta. Quippe nihil huiusmodi hæcenus proditum est memoriæ, ita fuisse constabilitum rato situ & constituto, vt semper conspicuum fuerit. Atque huiusmodi sunt quæ in natura animabili aëriâq; fiunt.

E Iam verò Terra continet etiam ipsa in se, vt aquæ, ita spiritus ignisque scaturigines, quarum quædam sub terra latent, oculis humanis subductæ; multæ spiracula habent, emissariâque vaporis: vt Lipara, vt Ætna, vt Æoliæ insulæ, quæ quidem sæpe & ipsæ fluminum more fluunt, ignitâsque ferri glebas euomunt. Nonnullæ verò huiusmodi scatebræ secundum fontes sitæ, aquas inde manantes calefaciunt, aliquæ inde vt tepentes, efferuefactæ aliæ, quædam modicè temperatæ vt emittantur.

Multis etiam in locis Orbis, exitus spirituum pari ratione patefacti sunt. Quorum partim fanatico furore afficiunt homines propius accedentes, partim tabifica vi absument, partim fatidicos efficiunt, ut Delphici & Lebadici: sunt & qui prorsus enecent, ut in Phrygia. Frequenter fit etiam ut congenitus spiritus in terra conditus, cum aberrans insinuarit in abstrusos quosdam eius atque cæcos meatus, quasi sedibus suis erumpens, multis in locis vibrantem motum cieat. Est etiam, nec rarò, cum flatus aduena, introrsus in terræ caua irumpens, deinde exitu omni exclusus, intus sese versando, ingenti vi terram quatit, nequicquam exitum inde queritans: ex quo fit naturæ facinus, quod vocamus Terræmotum. Terræmotuum autem ij qui ad angulos acutos in obliquum quatunt, Epiclintæ appellantur, quasi in transversum se agentes. Sursum verò deorsumque ad angulos rectos iactantes. Brastæ, à similitudine aquæ efferuescentis. At qui latus terræ relinquunt in caua subsidentis, ab hiatus Chasmatæ nominati sunt: Quem hiatus ij qui vi eruptione facta patefaciunt, Rhectæ, id est, effractores, dicti sunt. Iam horum aliqui flatum secum erupturum rapiunt: alii saxa, alii cœnum. Sunt qui fontium scatebras edidere, quæ antea non erant. Ostas, id est, trufores, vocant, qui vno obnixu subuertunt quod impulerunt. Sunt etiam qui quassabundi, atque utroque declinantes vibrantesque, quod mouerint, semper erigunt: ob id Palmatæ, hoc est, vibratores, dicti: efficiuntque terræmotum tremoris non dissimilem. appellantur etiam Mycetæ, terræmotus qui cum mugitu quatunt: indito ob id nomine: quanquam sæpe terræ mugitus absque terræmotu contigerit: id quod assolet, quum spiritus impar quatendæ terræ fuerit, intusque cohibitus ac conuolutus arietarit impetu vehementi, adde quòd flatus qui terram subierint, corroboratiores fiunt à liquoribus terrenis, qui intus conditi sunt.

Proportione his respondent ea quæ in mari eueniunt. Nam & hiatus fiunt maris, & recessus, vndarumque excursions, interdum reciprocantes, interdum eluue retro non recurrente: id quod proditum est circa Buram Helicæque cõtigisse. Sæpenumero etiã in mari euaporationes ignis existunt, fõtes exscaturiunt, ostia fluuiorum apeririunt, arbores enascuntur, fluxiones & vortices existunt, instar eorum habentes quæ à flatibus designari dictum est, non in medio mari modò, sed etiam in euripis & in fretis.

A ομοίως ἢ ἐν τῇ πνεύματων πολλὰ πολλαχῶς γῆς εὐμία ἀνέσκειται· ὧν, τὰ μὲν, εἰσοιστῶν ποιῶ τοὺς ἐμπελάζοντας· τὰ δὲ, ἀέθρη· τὰ δὲ, χρησιμωδεῖν, ὡς τὸ εἰς Δελφοῖς, ἐπὶ τῇ Λεβαδία· τὰ δὲ, καὶ πῶτά πασιν ἀναρρεῖ, καθάπερ τὰ ἐν Φρυγία· πολλάκις δὲ καὶ συγκυρῆς πνεύμα ἐκέρχεται ἐν γῆ * πρὸς ἑξωθεν εἰς μυχοὺς σύριγγας αὐτῆς, ἐξεδρον γυρόμυρον ἐκ τῆς οἰκείων τόπων, πολλὰ μέρη συνεκράδδμε. πολλάκις δὲ πολὺ γυρόμυρον ἐξώθεν, ἐγκρατὴ λήθη τοῖς ταύτης κοιλώμασι, καὶ ἀποκλαδὸν ἐξόδου, μὲν βίας αὐτῷ σιωεπινάξε, ζητοῦν ἐξόδον ἑαυτῷ, ἐ ἀπειργάσασθαι πάθος τῆτο, ὃ καλῶν εἰώθα μὲν σφισμόν· τῆ δὲ σφισμῶν, οἱ μὲν εἰς πλάγια σείοντες κατ' ὀξείας γωνίας, ὅπτε κλίσι καλοῦνται· οἱ δὲ ἀνω ῥιπτοῦντες, ἐ κατὰ κατ' ἑρτάς γωνίας, βράσται· οἱ δὲ σῆνιζήσης ποιοῦντες εἰς * τὰ κῆλα, χασματῆαι· οἱ δὲ χασματα αἰσῆ- γρ. τὰ κῆ- λώματα·

B δὲ, πηγὰς φαίνοισι τὰς πρῶτερον ἐκ ὕδατος· πίνες δὲ, ἀνατρέποντες καὶ μίαν πρῶσιν, οὐ καλοῦσιν ὡσας· οἱ δὲ ἀναπάλλοντες, καὶ τῆς εἰς ἐκάτερον ἐγκλίσει καὶ ἀναπάσει δὲ ῥοῦντες αἰεὶ ὅ σείομυρον, παλματῆαι λέγονται, ἑμῶ πάθος ὁμοίον ἀπὸ γαζομυροῖ. γίνονται δὲ καὶ μυκητῆαι σεισμοὶ, σείοντες πῶν γῆν μὲν βρόμου. πολλάκις δὲ χωρὶς σεισμοῦ γῆς μύκημα γῆς, ὅταν ὅ πνεῦμα, σείει μὲν μὴ ἢ αὐταρχες· εἰς γυρόμυρον δὲ ἐν αὐτῇ, κόπτηται μὲν ῥοθία βίας. συστωματοποιεῖται δὲ τὰ εἰσιόντα πνεύματα καὶ ὑπὸ τῆ * ἐν τῇ γῆ ὕδατι κεκρυμμένων.

C

D

γρ. παραδῆ

γρ. τὰ κῆ- λώματα·

Fort. τῇ γῆ· ὁ κεκραμῶν. nam ita ferè Stob.

Τὰ δὲ ἀνάλογον συμπίπτει ταύτης καὶ ἐν θαλάσῃ. χασματῆαι τε γὰρ γῆς θαλάσσης, καὶ ἀναχωρήματα πολλάκις, καὶ κυμάτων ὅπτεδρομη, ποτὲ μὲν, ἀντομακοπιῶν ἔχουσαι· ποτὲ δὲ, * πρῶσιν μόνω, ὡς- Stob. πρῶσιν·

E καθ' ἰσορρεῖται πρὸς Ελίκιω τε καὶ Βούρατι. πολλάκις δὲ καὶ ἀναφυσήματα γῆς πρὸς ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πηγῶν ἀναβλύσεις, καὶ ποταμῶν ἐκβόλαι, καὶ δένδρων ἐκ φύσεως ῥοαί τε καὶ δῖναι, ταῖς τῆ πνεύματων ἀνάλογον, αἱ μὲν, ἐν μέσοις πελάγεσιν· αἱ δὲ, καὶ τοῖς ἀπέκτοις τε καὶ πορθμοῖς.

Itaque vniuersorū coagmentationē, cæli
 in quā & terre, & vniuersi mūdi, cinnō quo-
 dā principiorū sumē cōtrariotū cōmmodē
 attēperato, natura ipsa digessit vna eadēque
 cōcinna cohærentia: quippe siccū humido,
 calidū frigidō, graui leue mixtū, & rectum
 orbiculari. Terrā etiā omnē, omne mare, æ-
 therē, Solē, Lunā, & postremō totū cælum,
 vis vna per omnia pertinēs, certo ordine de-
 scripsit, cōcinnēque digessit: è diuersis ipsa
 naturis atq; impermixtis, aëre, terra, igne, &
 aqua, mundū architectata Quūq; eū etiam
 globosa superficie cōprehendisset; naturas
 quā maximē cōtrarias, veluti edicta cōcor-
 dia & imperata, adstrinxit ad cōsēsū mu-
 tuūq; cōmercium: cuiusmodi rerum moliti-
 one vniuersitati ipsi salutē machinata est.
 Huius autē rei causa est concordia elemen-
 torum. Cōcordiæ porrō causa est æquabili-
 tas, & quōd alterū altero nō plus pollet: ad
 æquilibrium enim adæquāt grauiā cū leui-
 bus, calida cū iis quæ ipsis opposita sunt: na-
 tura utiq; nos docente, in maioribus, æquā-
 litatem tutricē esse cōcordiæ & seruatricē,
 cōcordiam autē, mūdi esse salutē, rerū om-
 niū parētis, ac lōgē omnibus præstātis pul-
 chritudine. Nam quæ tandem natura præ-
 stabilior ipso? Quā enim dixeris cūque, eius
 utiq; ipsius mundi pars erit. Nam quicquid
 pulchritudine præditum est, id quasi gētile
 mundi, habet cum eo nominis societatem.
 adeo quod rectē atq; ordine cōstitutum est,
 id à mundi nomine cōcinnē digestū Græco
 sermone, cōsentaneāque partium composi-
 tione speciosum esse significatur. Et quid nā
 est autem singularum partium, quod cū eo
 æquiparari possit ordine, quo caelestis mo-
 tus temperatus est & cōstitutus? Sole utiq;
 & luna, reliquis itē sideribus intra spatia se-
 mouētib. exquisitissimē emodulata è secu-
 lo in seculum alterū. age ecquē tandē vices
 tam ratæ esse possunt, quā est exactē com-
 paratus à natura tempestatum anni tenor in
 orbem redeuntium? omnium ille quidē re-
 rum fœcūditate præditus: æstates deinceps
 hyemēsque; referens temporibus destinatis:
 simul dies & noctes inoffensis vicibus alter-
 nātes, è quibus menses annūsque; cōficitur. ac
 magnitudine quidē ambitū lōgē summum
 cōplexus, motu perniciosissimo circūagitur:
 claritate syncerissima præditus, vi etiā potē-
 tiāque; fretus exorte vt senii, sic iateritus. Hic
 omniū animātium naturas, tum aquatiliū,
 tū pedestriū, tum etiam in elemento spi-
 rabili victitantium, segregat: iisque; spatia vi-
 tæ suis admetitur motibus. Ex hoc animam
 ducunt omnia: ab hoc animam habent ani-
 mantia: ex hoc deniq; miracula rerum no-
 uarū existunt, quæ statis tēporibus efficiun-
 tur. Vis ventorū omniuaga in seipsa confi-
 ditur: Fulmina è cælo cadūt. Pluuiæ pro-
 cellosæ atq; stupēdē subitos fragores edūt.

Tom. I.

A Οὕτως οὖν καὶ τῶν ὅλων σύστασις,
 οὐρανοῦ λέγω, καὶ γῆς, τῶ τε σύμπαν-
 τος κόσμου, ἀφ' ἧς τῆς εἰδησιωτάτων
 ἀρχῶν κρείσεως * μία διεκόσμησεν ἀρμό-
 νια. ἕκαστὸν γὰρ ὑγρῶν, θερμὸν δὲ ψυχρῶν,
 βαρεῖ τε χυδόν μέρη, καὶ ὀρθὸν πειριφε-
 ρεῖ, γὰρ τε πᾶσιν καὶ θαλάσσοισιν, αἰθέρα
 τε καὶ ἥλιον, καὶ σελεύω, καὶ τὸν ὅλον οὐ-
 ρανὸν διεκόσμησε μία ἀφ' ἧς πάντων διή-
 κουσα δυνάμεις, ἐκ τῆς ἀμικτων ἔτε-
 ρίων, αἰέρος τε καὶ γῆς, καὶ πυρός ἔδα-
 τος, τὸν σύμπαντα κόσμον δημιουργήσασα,
 καὶ μίαν ἀγαθούσα σφαιρα-
 κεία, τὰς τε εἰδησιωτάτας ἐν αὐτῇ φύσεως
 ἀλλήλας ἀναγκάσασα ὁμολογήσασθαι, καὶ ἐκ
 τούτων μηχανήσασθαι τὰ πάντα σωτηρία.
 αἰτία δὲ, τούτης μὲν, ἡ τῆς εἰρηκείων ὁμο-
 λογία. τῆς δὲ ὁμολογίας, ἡ ἰσομορία, καὶ
 ὅ μὴ δὲν αὐτῶν πλέον ἕτερον ἕτερον δυνά-
 σασθαι. τῶν γὰρ ἰσῶν * ἀντίστασιν ἔχει. τὰ
 βαρεῖα πρὸς τὰ χυδῶνα, καὶ τὰ θερμὰ
 πρὸς τὰ ψυχρὰ, τῆς φύσεως ἕκαστῃ μεί-
 ζοντων διδασκείας, ὅτι ὅ ἴσον στασικὸν πῶς
 ἔστιν ὁμοιοίας. ἡ δὲ ὁμόνοια τῶ πάντων
 ἡμετέρως καὶ πειρικαλλεστάτου κόσμου. τίς
 γὰρ αὐτῆς εἴη φύσις τῶδε κρείττων; ἡ γὰρ
 αὐτῆς εἴποι τίς, μέρος αὐτῆς ἔστι. τὸ, τε καλὸν
 πᾶν, ἐπώνυμον ἔστι τούτου. καὶ ὅ τετραγμέ-
 νον, ἀπὸ τῶ κόσμου λεγόμενον κεκοσμηῆσθαι.
 τίς δὲ τῆς ἕκαστῃς, δυνάμει αὐτῆς εἰσιω-
 θῶναι τῆ κατ' οὐρανοῦ τάξει τε ἔφορα
 ἀστρων, ἡλίου τε καὶ σελεύης, κινουμένων
 ἐν ἀκριβεστάτοις μέτροις, ἕξ ἀνάσσει εἰς ἕ-
 τερον ἀνάσσει; τίς δὲ ἡμοίει αὐτῆς ἀψύδα
 ποιάδε, ἡ πῶς φυλάττει αὐτῆς καὶ καλὰ καὶ
 γνήσιοι τῶ ὅλων ὥρα, γέρη τε καὶ χειμῶ-
 νας ἐπάγουσα τετραγμένως, ἡμέρας τε καὶ
 νύκτας, εἰς μίαν ἀποτέλεσμα, καὶ εἰ-
 αῦθ; καὶ μίαν, μεγέθει μὲν, ὁ αὐτὸς πα-
 νυφῆτατος. κινήσει δὲ, ὁξύτατος. λαμ-
 πρῶτη δὲ, * διαγέστατος. δυνάμει δὲ,
 ἀγέρως τε ἔαφθατος. ἔστ' ἐναλίω ζώων,
 καὶ πειρῶν, καὶ αἰερίων φύσεως ἐχάρισε, ἔβιος
 ἐμέτησε τῆς εἰαῦθ κινήσει. ἐκ τούτου
 πάντα ὅκ πῆς τε καὶ ψυχρῶ ἰσῶ τὰ ζῶα. τού-
 του καὶ αὐτῶν ἡ νεοχμῶσεις τετραγμέ-
 νως ἀποτελοῦσθαι, σίμασανήστων μὲν
 αἰέμων πειρῶν, πειρῶν δὲ ἕξ ἕραν
 κεικωδῶν, ῥηγευμένων δὲ χημῶν ὄξαισιων.

CCcc ii)

γρ. μᾶ δ.
ἀρμονία.καὶ ἀπὸ
Stob. non
inertē.Scribe π-
λαυρίαν.
Apuleius,
splendore
perlucidus.
& ita etiā
in Stobæi
codicib.

Διὰ δὲ τούτων ὁ νοτερόν ἐκπνεόμενον, ὃ
 τε πυράδες διὰ πνεόμενον, εἰς ὁμοίαν ἀγει
 ὁ πῦρ καὶ κατὰ τὴν ἢ τε γῆ φύσιν καὶ ὡσα
 πῦροδα ποῖς, ἰάμασι τε περὶ βλύζουσα, καὶ
 περὶ κορυμνῆ ζώοις, καὶ χαρὸν ἐκφύουσα
 τε πῦρ καὶ κέφουσα καὶ διεχομένη, μυρίας
 τε φέρουσα ἰδέας καὶ πᾶσι, πῦρ ἀγῆρω φύ-
 σιν ὁμοίως τῆς, καὶ πῦρ καὶ σήμοις τῶν ασο-
 μῶν, καὶ πλημμυρίων ὅτι κλυζομένη, πυρ-
 ραῖς τε καὶ μέγας φλογίζομένη. Ταῦτα δὲ
 πῦρ εἰσὶν αὐτῆ πρὸς ἀγαθὸν γινόμενα,
 πῦρ δὲ αἰώνιος σωτηρία πρὸς ἐχθρὸν
 τε γὰρ, διεξάγουσιν αἱ τῶν πῦρ ματῶν
 περὶ ἐπιπέδου, καὶ τὰ ῥήματα τῶν ἀναπνοῶν
 ἰσχυροῦσα, καὶ τὸ ἀπὸ λέλεκται. * καὶ χαρ-
 μῶν, καὶ μῶν τε ὁμοίως ἀποκλύζουσα πῦρ τὰ νο-
 τῶν. περὶ πνεόμενον δὲ αὐραῖς, τὰ τε ἰσ-
 αὐτῶν, καὶ τὰ ἰσ- αὐτῶν εἰλικρινεῖται. ὁ
 μῶν, αἱ φλόγες μῶν ὁ παρὰ τῶν πῦρ
 σιν· οἱ πῦρ δὲ, τῶν φλόγας ἀνάσσει. καὶ τῶν
 ὅτι μῶν, τὰ μῶν, γὰρ τὰ δὲ, ἀκμάζει·
 τὰ δὲ, φθίρεται· καὶ αἱ μῶν γῆς, * ἐπὶ μα-
 τῶν τοῖς τῶν φθόρας· αἱ δὲ φθόρας, κουφίζουσι
 τῶν γῆς. μία ὅτι πῦρ πῦρ πῦρ ἀνομήν
 ὅτι τῶν Διὰ τῶν, ἀπὸ τῶν ἀνομήν ἀλ-
 λήλοισι. * καὶ τῶν μῶν, καὶ τῶν πῦρ· τῶν ὅτι,
 καὶ τῶν μῶν, φυλάττει ὁ σύμπτῶν ἀφθαρ-
 τῶν δι' αἰώνος.

καὶ χαρ-
 μῶν, καὶ
 μῶν τε ὁμοίως
 ἀποκλύζουσα
 πῦρ τὰ νο-
 τῶν.

Stobaei
 cod. αἰ-
 αἰα.

Stobaei
 cod. εἰ
 καὶ τῶν
 πῦρ πῦρ
 καὶ τῶν
 ἀνομήν

ΚΕΦΑΛ. 5.

Περὶ τῆς τῶν ὅλων σὺν ἐκτικῆς αἰτίας.

ΛΟΙΠΟΝ δὲ περὶ τῆς τῶν ὅλων σὺν ἐκ-
 τικῆς αἰτίας κεφαλαίως εἰπεῖν, ὅτι
 ἔσονται καὶ περὶ τῶν ἄλλων· πλημμε-
 λές γὰρ, περὶ κόσμου λέγοντας, εἰ καὶ
 μὴ δι' ἀκριβοῦς, ἀλλ' οἷον γὰρ ὡς εἰς τυ-
 πῶν μαθήσων, ὁ τῶν κόσμου κρείσσει
 περὶ εἰπεῖν. ἀρχαῖος μῶν οἷον τῶν λόγος
 καὶ πᾶσι ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἐκ
 Θεοῦ τὰ πῦρ, καὶ διὰ Θεοῦ ἡμῖν σὺν-
 ἔσονται· ὁ δὲ μία δὲ φύσις, αὐτὴ καὶ ἑαυ-
 τῶν ἀνταρξῆς, ἐρημωθεῖσα τῆς ἐκ τού-
 του ὅτι τῶν παλαιῶν εἰπεῖν
 τῶν περὶ τῶν, ὅτι ταῦτα ὅτι πῦρ
 τῶν πῦρ τε, καὶ δι' ὅτι τῶν ἰσχυ-
 ροῦσα ἡμῖν, ὅτι ἀνομήν, ὅτι πῦρ ἀνομήν

A Unde fit, ut & vi humoris expressa, & vi
 ignea diffusa constituatur uniuersi concor-
 dia. Iam verò terra omni genere vestita stir-
 pium fruticantium, riguiq; exuberans lar-
 gè etumpentibus, trita vestigiis animan-
 tium, quæ in ea passim circumferuntur; om-
 nia tempestiuè proferens ex sese & vege-
 tans, hospitalique sinu excipiens, cum innu-
 meras ipsas rerum formas perferat, ab eisq;
 multipliciter afficiatur; nihilo secius tamen
 naturam asseruat indomitam senectute,
 quamlibet ipsa motibus contremefacta,
 vndis superfluentibus proluta, incendiis
B denique inflammata, modò hac modò illa
 parte sui. Quinetiam illa ipsa omnia cense-
 ri meritò possint incolumitatis eius causa
 commodè euenire, salutemque illi sempit-
 ternâ præstare. Siquidem ea motu quassata,
 cōtinuò profiliūt vñt qui introrsus insinua-
 rāt: vtiq; spiraculis terrarū discessibus pate-
 factis, vt superius dictū est. Imbribus etiā tū
 expurgatur, cū omnia pestifera in ea abluū-
 tur: ad synceriorémq; constitutionē super-
 subterq; tum reducitur, quum auris perspi-
 ratur. Et conflagrationes quidē quod con-
C cretius est terræ, concoquunt: congelatio-
 nes item quod inflammatum est, id attem-
 perant ipsæ atque remittunt. Ac singula-
 rum quidem rerum aliæ oriuntur, aliæ ve-
 getantur, & aliæ occidunt: cū interim or-
 tus compescant grassanteis interitus, rur-
 sūsq; interitus rerum leuent ortus exube-
 ranteis. Vnica verò ex omnibus conflata in-
 columitas permanet ipsa in æuum: cū in-
 ter se rebus ex aduerso obsistentibus, & ce-
 dentibus vicissim atque prævalentibus, vni-
 uersitas conseruetur in sempiternum, no-
 xam nullam contrahens.

D

CAP. VI.

De deo, siue causa que cūctarum rerum vim
habet tutricem & continentem.

REstat vt sūmatim de causa differamus,
 quæ cūctarū ipsa rerū vim habet tutri-
 cem & continentē: quæ admodū cætera per-
 strinximus. Flagitii enim instar esset, cū de
 mūdo dicere instituerim, tractatu si minū
 exquisito fortasse, at certè qui sat esse possit
 ad formulā doctrinæ crassiorē, intactā præ-
E cipuā mundi partē principemq; præterire.
 Vetus igitur sermo est, à maioribusq; prodi-
 tus inter omnes homines, vniuersa tum ex
 Deo tū per Deū cōstituta fuisse, atq; coag-
 mētata: nullamq; naturam satis instructam
 ad salutem esse posse, quæ citra Dei præsi-
 dium suæ ipsa demum tutelæ permessa sit.
 Quocirca veterum nonnulli eorūq; proue-
 cti sunt, vt hæc omnia dictitarēt Deorū esse
 plena, hauritūque eorū spectra ab homini-
 bus oculis & auribus, reliquisque sensibus:

fententiæ illi quidem fundamenta iaciētes A
 diuinæ fortasse potentia, non item diuinæ
 naturæ cōgruētis. Etenim cunctorum quæ
 rerum natura cōplectitur, cū seruator est
 Deus: tum verò quæcumque in hoc mūdo
 quoquo modo perficiuntur, eorum omniū
 idem genitor est: non sic tamen ipse vt opi-
 ficis in morē, animalisq; lassitudinē sentien-
 tis, labore affici possit: vt qui ea facultate v-
 tatur, quæ nulli cedat difficultati: cuius ip-
 se vi facultatis omnia in potestate continet:
 nec minùs etiam quæ longiùs ab ipso vidē-
 tur esse summotæ. Sūmam igitur & primam
 sedem mūdi sortitus, ea de causa Hypatus,
 quasi supremus appellatus est: & (vt inquit
 Poëta) in summo culmine vniuersi cæli suū
 habet ipse domiciliū sitū & collocatū. Ma-
 ximè verò vim eius sentit, numinéque eius
 ante omnia fruitur id corpus, quod proxi-
 mè eū sitū est: tū quod secūdū ab hoc sitū
 habet: & vnūquodq; deinceps, prout situū
 ordo ad nostrū vsq; locū natura cōstitutus
 est. Quo fit vt terra & terrena omnia, quàm
 longissimè ab diuinitatis adminiculatione
 abscedūt, tā infirmitate sūma sint ipsa, con-
 cinnitatēq; sibi consentaneæ maximè ex-
 pertia: atq; ideo multo tumultu exagitata.
 Atqui cū ita sit numē diuinū natura sua cō-
 paratū, quoquò vt versùs permeet; nimirū
 ea in quib⁹ ipsi versamur, ac nobis superio-
 ra, pro eo quātus est accessus ad Deum, vel
 abscessus ab eo, eius opitulationē quoq; sē-
 tiūt. Proinde id præstabilius esse censemus,
 Deoq; tū decētius, tū magis cōsentaneum,
 ita de eo opinari, vt dicamus, potestatē illā
 in cælo sedes suas habentem, incolumitatis
 causā rebus vniuersis præstare, iis quoque
 quæ longiùs ab ea remota sunt, nec illis affē-
 tiri, qui eā ipsā potestatē per omnia perten-
 dentē & ventitatē ad ea quoq; quæ nec ad-
 ire ipsā honestū est, nec dictū speciosū, sua
 illic opera efficere contēdūt, rēsq; terrenas
 administrare. atqui ne ex hominū quidem
 principū dignitate esse dixeris, cuiuslibet o-
 peri incubere: vt (v. gr.) exercitus ducis, aut
 vrbis præfecti, atq; etiā domus primarii dis-
 pensatoris, si fasciculū sarcinarū cōponere,
 aut viliorē aliquā operā obire vsu venerit vt
 necesse sit; cuiusmodi munera, magni Regis
 tēpore, ne quodvis quidē mācipiū eius fac-
 ile obiuisset. Quippe (vt proditur) visenda
 quædā species Cābylis, Xerxis, & Darii re-
 gnantiū, in exquisitū maiestatis fastigiū ex-
 ornata erat, cōpositaq; magnificè, omnibū-
 quoque numeris venerationis augusta. Et quidē
 (vt fama est) Susis ipse aut Ecbatanis sedib⁹
 collocatis, procul hominū cōspectu regiam
 sanè admirādā obtinebat, ambitu septam a-
 uio, electro eborēq; fulgenti: cui vestibula
 multa erāt attriāq; cōtinētia: multæ verò ia-
 nuæ, multorū stadiorū interstitiis ita dimē-
 sæ inter se atq; dirēptæ, vt aditus æneis forib.

τῆ μὲν θεῖα δυνάμει παρέποντα καταβαλλό-
 μνοι λόγον, οὐ μὲν τῆ γε ἰσίου. σωτὴρ μὲν
 γὰρ ὄντως ἀπὸ τῶν ἐστὶ, καὶ ἡμέτερον τῶν
 ὅπως δὴ ποτε καὶ τὸνδε τὸν κόσμον οἰωνοῦ
 μόνων, ὁ Θεός· ἔ μὲν αὐτοῦργος καὶ ὀπιπὸς
 ζῶν καμάτων ὑπομόνων, ἀλλὰ δυνάμει
 χρωόμενος ἀπέριτω, δι' ἧς καὶ τῶν πῦρ δὲ
 κρυώτων εἶ, πᾶσι γίνεται. τὴν μὲν οὖν αἰω-
 πῆτα καὶ ἀσφάλειαν ἔδραν αὐτὸς ἔλαχε, ὑπα-
 τὸς τε ἀπὸ τῆ τοῦ νόμου, καὶ καὶ τὸν ποικι-
 λῶν, * ἀκροτάτη κορυφῆ τῆ συμπεριτοῦ ἐγ-
 καλιδρυμῶνος ἔρανοῦ. μάλιστα δὲ πῶς αὐτῆ
 τῆς δυνάμεως ἀπολαύει ὁ πλησίον αὐτῆ
 σῶμα· καὶ ἔπειτα, ὁ μετ' ἐκείνου· καὶ ἐφεξῆς
 ἔτι, ἀπὸ τῶν κατ' ἡμᾶς τόπων. δὲ γῆ
 τε καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς γῆς, εἰσὶν ἐν ἀποστάσει
 πλείστη τῆς ἐκ Θεοῦ ὄντα ὠφελείας, ἀστέ-
 νῃ ἔ ἀκατάλληλα εἶ, καὶ πολλῆς μετὰ τῆ
 εραχῆς. ἔ μὲν ἀλλὰ καὶ, καθόσον ὅτι πᾶσι
 δίκαια εἶσθαι πέφυκε ὁ θεῖον, καὶ τὰ κατ' ἡμᾶς
 ὁμοίως συμβαίνει, τὰ τε ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ
 ὁ ἐγγύον τε καὶ κορυφώτερον Θεοῦ εἶ, μάλ-
 λον δὲ καὶ ἡπὶ ὠφελείας μεταλαμβάνον-
 τα κρείττον οὖν ὑπολαβεῖν ὁ ἔ παρέπον ἐστὶ,
 ἔ Θεῶ μάλιστα ἀρμόζον, ὡς ἵ ἐν οὐρανῶ
 τῶ δυνάμεις ἰδρυμῶν, καὶ τῶν πλείστον ἀ-
 φεσηκόσιν, ὡς ἐνὶ γε εἶπειν, ἔ συμπασι ἀί-
 τιος ἡ σωτηρίας, μᾶλλον, ἵ ὡς δίκαια
 καὶ φοιτῶσα ἔσθαι μὴ καλὸν μηδὲ βλάστημον,
 αὐτοῦργον τὰ ὑπὲρ γῆς. τὸ το μὲν γὰρ ἔσθαι
 αὐτοῦργον ἡγεμόσιν ἀρμόζει, πᾶσι καὶ
 τὰ τυχόντι ἐφίσασθαι ἔργα· οἷ, ἐρατῆς
 ἀρχόντι, ἵ πόλεως, ἵ οἴκου· ἔ εἶ χρεῶν.
 ἐρωματόδοσμον εἶη δῆσαι, καὶ εἶ τι φαιλό-
 τερον ἀποτελεῖ ἔργον· ὁ ὅτι τῆ μεγάλου
 βασιλείας, ἔκ αὐτῶ τυχόν ἀνδράπεδον
 ποιήσθαι. ἀλλ' οἷ ἰσπεῖται ὁ Καμβύσου,
 Ζέρξ τε ἔ Δαρεία πρὸς ἔργον, εἰς σι-
 μνότητος ἔ ὑποφοχῆς ὑψος μεγάλης ἀρετῆς
 διαχεκόσμητο. αὐτὸς μὲν γὰρ, ὡς λόγος, ἵ-
 δρυτο ἐν Σιδῶσις ἵ ἐκβατομόσις, πᾶσι ἀ-
 ερατος, θαυμαστὸν ἐπέχων βασιλείον οἶκον,
 ἔ ἀειβόλον χρυσῶ καὶ ἡλέκτρῳ καὶ ἐλέ-
 φαντι ἀσπρίοντα· πυλαῖνες δὲ πολλοὶ
 καὶ οἰωνοχῆς, πρὸς ἔργον τε συχνοῖς εἰρη-
 μῶνα σταδίοις ἀπ' ἀλλήλων· θύραις τε
 χαλκῆς, καὶ τείχεσι μεγάλοις ὠχυρωτα.

Deip
 tidon
 Savat

Ιλιάδ. ε.

ἔξω δὲ τούτων, ἄνδρες οἱ παρῶν καὶ δοκιμώ-
 τωτοι διεκχεύομενοι, οἱ μὲν, ἀμφ' αὐτὸν βα-
 σιλέα, δορυφόροι τε καὶ θεράποντες· οἱ δὲ,
 ἐκείνου πραιβόλου φύλακες, πυλωροὶ τε καὶ
 ὠπαχουσαὶ λεγόμενοι· ὡς αὖ' ὁ βασιλεὺς αὐ-
 τὸς δεσπότης καὶ Θεὸς ὀνομαζόμενος, πάντα
 μὲν βλέπει, πάντα δὲ ἀκούει. χερσὶ δὲ τού-
 των, ἄλλοι κατεστήκησαν παρὰ τῶν βασιλέων,
 καὶ στρατηγὸν πολέμων ἔκωνησιών, δώρων
 τε ἀποδεκτῆρες, τῶν τε λοιπῶν ἔργων ἕκαστοι
 καὶ τῆς χρείας ἐπιμεληταί. πῶς δὲ σύμπα-
 σθαι ἄρχων τῆς Ἀσίας, φρατουμύλιον, Ελ-
 λησπόντιον μὲν, ὅκα τῶν παρὰ εἰς ἑσπερίαν με-
 γε. Ἰδῶν δ', ἰδῶν. * Ἰνδῶν δὲ, ὅκα τῶν παρὰ εἰς διελή-
 & ita legē-
 dum vel πῶ-
 δ' ἰδῶν, πῶ-
 βασιλεῖς, δύοιοι τῶ μεγάλου βασιλέως,
 ita Apul. ἡμεροδρόμοι τε καὶ σκοποὶ, καὶ ἀγγελιαφό-
 Sed omne
 antiquum, ροὶ, ἔκ φύλακες, φρουκτωριῶν τε ἐποπῆ-
 vulgō (Ar- ρες. Ἰσοῦτος δ' ἰὼ ὁ κόσμος, ἔκ μάλιστα τῶν
 tium in- φρουκτωριῶν, καὶ ἀφροδοχὰς πυρσδουσιῶν
 ertissimè) ἀλλήλοισι ὅκα περὶ τῆς ἄρχῆς μέγρε
 ab occiden- Σούσιον καὶ Ἐκβατέρων, ὥστε τὸν βασιλέα
 te Hellef- γινώσκον αὐθημερὸν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ
 ronius ter- κτηνῶν ἰσθμῶν. νομίζον δὲ πῶς τῶ μεγάλου
 minabat, βασιλέως ἑσπερίων, παρὰ πῶ τῶ τ' χέ-
 ab ortu gēs ενχοῦσθαι ἰσθμῶν ἐπέχοντος Θεοῦ, ποσούτων καταδεερέ-
 Indorum. ραν, ὅσων τῆς ὀκεινῆς, πῶ τῶ φουλοτάτου
 τε καὶ ἀσπυριῶν ζώσ. ὥστε, εἴ ποτ' ἀσεμνον
 ἰὼ αὐτῶν, αὐτὸν δοκεῖν Ἐρξίω ἀβυρμῆν
 ἀπορτα ἔκ ἀφροδοχῆς ἀβύλιον, καὶ ἐφιστά-
 μῶν δ' ἰσθμῶν, πολὺ μᾶλλον ἀσπερπῆς αὐ' εἶη
 τῶν Θεῶν.

γε. Ἰδῶν δ', ἰδῶν. * Ἰνδῶν δὲ, ὅκα τῶν παρὰ εἰς διελή-
 & ita legē-
 dum vel πῶ-
 δ' ἰδῶν, πῶ-
 βασιλεῖς, δύοιοι τῶ μεγάλου βασιλέως,
 ita Apul. ἡμεροδρόμοι τε καὶ σκοποὶ, καὶ ἀγγελιαφό-
 Sed omne
 antiquum, ροὶ, ἔκ φύλακες, φρουκτωριῶν τε ἐποπῆ-
 vulgō (Ar- ρες. Ἰσοῦτος δ' ἰὼ ὁ κόσμος, ἔκ μάλιστα τῶν
 tium in- φρουκτωριῶν, καὶ ἀφροδοχὰς πυρσδουσιῶν
 ertissimè) ἀλλήλοισι ὅκα περὶ τῆς ἄρχῆς μέγρε
 ab occiden- Σούσιον καὶ Ἐκβατέρων, ὥστε τὸν βασιλέα
 te Hellef- γινώσκον αὐθημερὸν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ
 ronius ter- κτηνῶν ἰσθμῶν. νομίζον δὲ πῶς τῶ μεγάλου
 minabat, βασιλέως ἑσπερίων, παρὰ πῶ τῶ τ' χέ-
 ab ortu gēs ενχοῦσθαι ἰσθμῶν ἐπέχοντος Θεοῦ, ποσούτων καταδεερέ-
 Indorum. ραν, ὅσων τῆς ὀκεινῆς, πῶ τῶ φουλοτάτου
 τε καὶ ἀσπυριῶν ζώσ. ὥστε, εἴ ποτ' ἀσεμνον
 ἰὼ αὐτῶν, αὐτὸν δοκεῖν Ἐρξίω ἀβυρμῆν
 ἀπορτα ἔκ ἀφροδοχῆς ἀβύλιον, καὶ ἐφιστά-
 μῶν δ' ἰσθμῶν, πολὺ μᾶλλον ἀσπερπῆς αὐ' εἶη
 τῶν Θεῶν.

Σεμνότερον δὲ καὶ προεπεδέξεον, αὐ-
 τὸν μὲν ὅτι τῆς ὀνωτάτω χώρας ἰδρύσθαι,
 πῶ δὲ διώαμιν ἀφ' τῶ σύμπασης χέ-
 σμου διήκουσθαι, ἡλίον τε κινεῖν καὶ σε-
 λιῶν, καὶ τὸν πάντα οὐρανὸν πειράζειν,
 αἰθῆρον τε γίνεσθαι τῆς ὅτι τῆς γῆς ὄψη-
 εἶας· ὅθεν γὰρ ὅτι τεχνήσεως αὐτῶν δεῖ,
 καὶ ἑσπερίας τῆς πρὸ ἑτέρων, ὥστε
 τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀρχαῖοι τῆς πολυχρείας
 ἀφ' πῶ ἀδένειαν. ἀλλὰ τῶν ἰὼ ὅ-
 σοτάτων, ὅ μετὰ ῥασιῶν καὶ ἀπλῆς
 κινήσεως πῶ τοδαπᾶς ἀποτελεῖν ἰδέας,
 ὥστε ἀμέλει δρᾶσιν * οἱ μεγαλώτε-
 ροι ἀφ' μίας ὀργανοῦ σχασηείας, πολ-
 λὰς ἔκ ποικίλας ὀπεργείας ἀποτελοῦντες.

Corrup-
 tus lo-
 cus. Scrib.
 οἱ μὲν
 μοί. Apu-
 leius ver-
 tit, machi-
 natores fa-
 bricatum.

A Tum autem viri principes & lectissimi in
 stationes digesti erant, atque decuriati re-
 ctè atque ordine: pars munere stipantium
 regem ipsum fungentes, eique famulan-
 tium: pars custodes circa septa regia appo-
 siti, (ianitores emissariosque appellabant,)
 cum interim Rex ipse, qui idem Dominus
 Deusque vocitabatur, omnia & videret &
 audiret. Ab his item erant alii vestigalium
 quæstores obventionumque constituti: alii
 ducēs tum bellici, tum venatores: alii coa-
 ctiores munerarii: alii deniq; munerum re-
 liquorum curatores, prout usus ratiōque
B administrandarum rerum ferebat. Tum au-
 tem vniuersum Asiæ imperium, Helleston-
 to quidem ab Occidentis partibus termina-
 tum, India autem ab Orientis, regunt pro
 potestate Prætores, Præfecti, & Reguli, ser-
 uii regis ipsius qui magnus appellatur. Cur-
 fores etiam, exploratoresque, statores, &
 custodes stationarii, & denique specularii
 excubitores. Quorum erat ipsorum is appa-
 ratus, ea descriptæ collocationis ratio: tam
 rato ordine vices munerum constitutæ: &
 præsertim eorum qui ignes edere prænun-
 cios, & tollere è speculis soliti sunt: dein-
 ceptus in aliam illi quidem ex alia dantes ac-
 cipientesque signū in orbem: ab usque fini-
 bus imperii ad usq; Susa & Ecbatana, quic-
 quid rerum nouarum quisquā in Asia moli-
 retur aut inceptaret, Rex vt ipse vno die res-
 cisceret. Atqui statuere nos oportet, magni
 ipsius Regis fastigium, prout quidē est Dei
 eminentia, qui pro potestate Mundum tā-
 quam prouinciā obtinet, tam esse infimū,
 quam esset summū hoc ipsū Regis fastigiū,
 si cum animante quodam vilissimo atq; in-
 firmissimo componeret. Quapropter si è
 dignitate regis haudquaquā esset, Xerxem
D functione propria administrare omnia &
 absoluere quæcumque facta cuperet, ne ip-
 sum quidem operibus faciendis instantem,
 curatoris operum officio perfungi; longè id
 nimirum minùs Deo conuenit.

Quare augustius id decentiusque exi-
 stimandum est, Deum summo in loco ita
 esse collocatum, numinis vt tamen eius
 vis per vniuersum mundum pertinens, tum
 Solem Lunamque moueat, tum cælum
 omne circummagat: simulque causam præ-
 beat eorum quæ in terra sunt, salutis atque
 incolumitatis. Neque verò illi itidem vt
 principibus mortalium, opus est, aut artifi-
 ciosa molitione, aut alieno ministerio:
 quando ij propria infirmitate præditi, ope-
 rarum decurias rebus conficiendis, & nu-
 merosas manus adhibent. Illud autem diui-
 nitati maximè consentaneum, vt formas
 rerum omnium citra difficultatem simpli-
 cique motu absoluat: non secus atque illi
 machinatores solent, qui instrumento vno
 demittendo multos & varios effectus edūt:

aut ut illi præstigiatores faciunt, quos Neuro-spastas ob id appellant, quòd imagunculas animatas esse fiduculis ductitandis ementiuntur: qui cum funiculum ipsi aut neruum adduxerunt, cieri ceruicem & manum quasi animantis simulacri, humerumque icidem & oculum faciunt: interdum etiam omnia membra: idque quaedam cum venustate atque æquabilitate motus. Hoc igitur modo natura diuina ab vno eodémque simplici motu primo vim suam immitit in ea quæ sunt primò continentia: ab illisque subinde in ea quæ longius atque longius absunt, quoad permeauerit per vniuersa. Quippe alterum ab altero motum, rursus ipsum quoque aliud mouet cum mundo: quum vnumquodque interim agat conuenienter constitutioni suæ, nec tamen eadem sit via omnibus, sed diuersa, nonnullis etiam contraria: tametsi primis illis velut ad concentum atque æquabilitatem auspiciatus, natura sit comparatus ad vnum motum: similiter atque si quis ex eodem vase simul iaciat globum, tesseram, turbinem, & columellam: nempe vnumquodque eorum accommodatè suæ formæ mouebitur. Aut si quis animal vnum aquatile, aliudque terrestre, & aliud volucre, è sinu suo emittat: planum est enim quòd natatilis eò profiliens enatauerit, ut ei commodum est victitare: terrestre, ad suas sedes pascuæque sua erepserit: at aërium è terra sublimè raptum euolauerit: vna utique eadémque prima causa propriam eorum vnicuique aptitudinem reddente. Eadémque ratio est in mundo. Si quidem ab vna cæli vniuersi conuersione, quæ die noctuque finitur, aliæ atque aliæ permeationes fiunt. Quumque vno omnia coercantur globo, pars tamen celerius, pars mouetur tardius: nimirum interuallorum longitudine & singulorum opificio eam differentiam efficiente. Et Luna quidem mense suum peragit orbem, augescens vicissim, imminutaque & tabescens. Sol anni spatio suum orbem metitur, & qui eum æquant cursu Lucifer & Mercurius: Pyrois spatio altero tanto maiore: Iouis stella spatio Pyroëntis sexcuplici: Vltima, Saturni quæ dicitur, tẽpore sesquiplo maiore quàm quantum est id quo circumagitur illa quæ infra ipsam est proximè. Qui verò ex omnibus concentus existit consonantibus in cælo, chorumque conficientibus, ut ex vno ille quidem oritur, ita in vnum desinit. Vniuersumque ipsum commodiùs Cosmon nominaueris, id est, compagem rerum compositam, concinnòque ordine digestam; quàm acosmiam, id est, congeriem confusam & inconditam.

Quemadmodum porrò fit in choro, ut

Tom. I.

ὁμοίως δὲ καὶ οἱ νευροσπασταί, μίμν μίμν-
 ῶν ὀπτασπασταί, ποιούσι καὶ αὐχένα κινεῖσθαι, καὶ χεῖρα τῆς ζωῆς, ἔωρον, ἔωφθαλμόν· ἔστι δὲ ὅτε πρῶτα τὰ μέρη, μετὰ τίνος ὀρθμίας. οὕτως οὖν καὶ ἡ γαῖα φύσις ἀπὸ τίνος ἀπλῆς κινήσεως τῆς πρῶτης, πρῶτον δυνάμιν εἰς τὰ ζωνεῖν δίδωσι, ἔπειτα ἐκείνων πάλιν εἰς τὰ πορρωτέρω, μέγιστα αὖτε ἀπὸ τῆς πρῆτης διεξέλθῃ. κινήσῃ γὰρ ἕτερον ὑφ' ἑτέρου, καὶ αὐτὸ πάλιν ἐκινήσῃ ἄλλο σὺν κόσμῳ, δρώντων μὲν πρῶτων οἰκείας τῆς σφετέραις κατασκευαῖς, οὐ τῆς αὐτῆς δὲ ὁδοῦ πᾶσιν οὕσης, ἀλλὰ ἀφορέου καὶ ἑτερείας· ἔστι δὲ οἷς καὶ ἐπιχειρίας· καίτοι τῆς πρῆτης οἷς ἐπιδοσεως εἰς κινήσιν * μίαν ἡμοιωμένης· ὡς ὅταν εἴ τις ἐξ ἀγρῶν ὁμοῦ ῥίψῃ σφαιραν, ἔκκετον, καὶ κώνον, ἔκκελονδρον· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν καὶ ὁ ἴδιον κινήσεται ἡμίμα· ἢ εἴ τις ὁμοῦ ζῶον ἐνυδρὸν τε καὶ χερσαῖον, καὶ πτερόν τε τοῖς κόλποις ἔχων ἐκβάλοι· δῆλον γὰρ, ὅτι, ὁ μὲν νεκτὸν, ἀλλόμοτον, εἰς πρῶτον εἰς αὐτὸν διατῶν ἐκινήσεται· ὁ δὲ χερσαῖον, * εἰς τὰ σφέτερα ἢ τῆς ἐνομοῖς διεξερπίσῃ· ὁ δὲ ἀέριον ἐξαρτῆν ἐκ γῆς μεταρσίον οἰκήσεται πετόμοτον, μίαν τῆς πρῆτης αἰτίας πᾶσιν ἀποδοῦσης πρῶτον οἰκείας διμῶνδρον· ὅπως ἔχει καὶ ὅτι κόσμος· ἀπὸ γὰρ ἀπλῆς τῆς συμπῶτος ἕρως πρῶτα ἀεραγωγῆς ἢ μίαν καὶ νεκτὸν ἀερατουμένης, ἀλλοῖα πρῶτων διεξοδοὶ γίνονται· καίτοι ὑπὸ μίαν σφαιρας ἀερατουμένων, τῶν μὲν, τῶν τε τῶν ἀπὸ τῆς ἀπλησῆτων μήκη, καὶ τῆς ἰδίας ἕκαστον κατασκευαῖς. σελήνη μὲν γὰρ, ἐν μίαν τῆς αὐτῆς ἀπὸ ἀεραίνεσθαι κύκλον, αὐξομένη τε ἔκκειμένη, καὶ φθίνουσα. ἥλιος δὲ, ἐν ἐπιχειρίας καὶ οἱ τούτου ἰσοδρομοί, ὅ, τε Φωσφόρος, ἔκκετον Ἐρμῆς λεγόμενος. ὁ δὲ Πυροῖς, ἐν διπλασίονι τούτων χρόνῳ· ὁ δὲ Διὸς, ἐν ἑξαπλασίονι τούτου· καὶ τελευτάμος, ὁ τῆς Κρονῆς λεγόμενος, ἐν διπλασίονι καὶ ἡμισὶ τῆς ἀπλησῆτων· μία δὲ ἐκ πρῶτων ἀρμονία σωμαδόντων ἔκκετονδρον καὶ τῆς ἕρως, ἐξ ἑνὸς τε γὰρ, καὶ εἰς ἕν ἀπολήσῃ· κόσμον δὲ ἐτύμωσεν ὁ συμπῶν, ἀλλ' ἐκ ἀκοσμίαν, ὀνομασεως δὲ.

Fort. μάς.
sed & μίαν
ferri potest.

Apuleius,
illa inter
agros legibus & infestis
suis naturali lege
aggregabuntur:
parū scitè
profecit,
ut alia nonnulla.

Καθὰ δὲ ἐν χροῶ, κορυφαίου κα-

CCc v

ταρξάντος, σίμωπηχί πᾶς ὁ χορὸς ἀνδρῶν, ἔαδ' ὅτε καὶ γυναικῶν ἐν Διαφόροις φωναῖς ὀξυτέρας ἔ βαρυτέρας μίθῃ ἀρμονίᾳ ἐμμελῆ κερσινιώτων. οὕτως ἔχει καὶ ὅτι τῆς ὁ σύμπῳν διέποντος Θεοῦ. ἔξ γὰρ ὁ ἀνώγει ἐνδοσίμων ὑπὸ τῆς φερωνύμως αὐ κορυφαίου παροσαγροβήντος, κινεῖται μὲν τὰ ἄστρα αἰεὶ, καὶ ὁ σύμπας οὐρανός. πορβύεται δὲ διττᾶς πορείας ὁ παμφαῆς ἥλιος. τῆ μὲν, ἡμέραν καὶ νύκτα διερίζων, ἀνατολῆ καὶ δύσει. τῆ δὲ, τῆς τεσσάρων ὥρας ἄγων τῆ ἔρις, παρῳω τε βόρειος, καὶ ὀπίσω νότιος διεξέρπων. γίνονται δὲ ὑετοὶ καὶ κερσῶν, καὶ ἀνεμοὶ, καὶ δρόσοι, τὰ τε πᾶθῃ τὰ ἐν τῶν παρῳεέχοντι συμβαίνοντα, Δια τῶν παρῳετίων καὶ ἀρχαίονον ἀμύθῃ. ἐπονθα δὲ τούτοις, ποταμῶν ἐκρῳαί, θαλάσσης ἀνοιδήσις, δένδρων ἐκφύσις, καρπῶν πεπρόσις, γοναὶ ζῳων, ἐκφῳαί τε πῳύτων, καὶ ἀκμῳαί, καὶ φησις, συμβαλλομῳικῳς παρῳς τῳῳτα καὶ τῳς ἐκείτου κατῳακῳθῳς, ὡς ἔφῳω. ὅτῳν οὕτω ὁ πῳύτων ἡγεμόν τε καὶ ἡμέτωρ, ἀόρατος ὢν ἄλλως, πῳῳὸν λογιμῳῳ, σῳμῳῳῳη πῳση φύσις μῳτῳαξὺ οὐρανοῦ τε καὶ γῳης φερῳμῳῳη, κινεῖται πῳσα ἐνδελεχῳς ἐν κύκλοις καὶ πέρασῳν ἰδίσις. ποτὲ μὲν, ἀφῳμῳζομένη. ποτὲ δὲ, φῳμῳομῳῳη, μῳεῳας ἰδέας ἀναφαίνουσα τε καὶ πάλιν ἀποκρύπτουσα ἐκ μῳας ἀρχῳς. ἔοικε δὲ κῳμῳδῳῳ ὁ δῳῳμῳδῳον, τῳς ἐν πολέμου κῳρῳῳς μῳλῳισα γῳνομῳῳοις, ἐπειδῳν ἰὲ σῳλπιγξ σῳμῳῳῳη τῳ σῳραποπέδῳ. τότε γὰρ τῳς φῳωνῳς ἔκῳστος ἀκούσῳς, ὁ μὲν, ἀσῳῳδα ἀναρῳεῳῳ. ὁ δὲ, θῳῳρακῳ ἐνδύεσῳ. ὁ δὲ, κῳμῳῳῳδα, ἰὲ κῳῳῳτος, ἰὲ ζῳσῳῳρα παρῳεπίθῳται. καὶ ὁ μὲν, ἰπῳων χαλῳκοὶ. ὁ δὲ, σῳωωῳῳδα ἀναβαίνῳσι. ὁ δὲ, σῳῳῳθῳμα πῳρεγγῳῳ. κατῳισῳται δὲ ἀῳῳῳς, ὁ μὲν λοχαγῳς, εἰς λόγῳν. ὁ δὲ τῳξῳῳαρχῳς, εἰς τῳξῳῳν. ὁ δὲ ἰπῳπειῳ, ὅπῳ κῳῳῳς. ὁ δὲ ψῳλῳς, εἰς πῳῳ ἰδῳδῳ * ἐκτῳῳχῳ κῳῳῳν. πῳῳῳτα δὲ ὑφ' ἔνα

γρ. ὁπῳῳχ

A auspicanti præfuli aut præcentori accinat omnis chorus è viris interdum fœminisque compositus, qui diuersis ipsi vocibus, grauibus scilicet & acutis, concentum attemperant: eandem ipsi rationem statuimus & in Deo, qui vniuersum mundum moderatur & regit. Et sidera enim semper, & vniuersum ipsum cælum, eos ad numeros mouentur, quos Deus sursû quasi auspicando præcinendoque emodulatur, quem à similitudine sanè congrua Coryphæû mundi rectè appellaueris, quasi præfultorem ipsum, huiusque chori magistrû. Geminis autem itineribus Sol ingreditur, lumine suo cuncta quoquò versus collustrans: diem noctemq; altero itinere determinans, ortu suo scilicet, & occasu: altero quatuor anni tempora secum ductitans, vltro citroque per cælum perreptando, nunc Aquilonius ipse, nunc Austrinus. Quid dicam pluuias tempestiuè existentes, ventos & rores, omneisque permotiones quæ in aère eueniunt à principe rerum causa atque primordiali: adde fluminû lapsus, maris aestus intumescētis, enascētium arborum incrementa, frugum maturitates, fœcturas animalium: denique vegetationes rerum omnium, adolescentium primûm deinde tabescentium, eodẽ accedētibus causis (vt dictum est) à constitutionibus singulis rerû atque opificiis. Itaque ille omnium princeps parénsque, animi tantû sensu spectabilis, simul ac signû naturis dedit inter cælum terramque vehentibus: earum vnaquæque in orbibus suis iugi motu cietur, atq; intra suos limites, alternis condita atq; apparēs, sexcentas illas formas eodẽ à principio exhibens, vicissimq; subducens. Quod verò in hisce rebus agitur, magnopere simile est iis quæ belli tempore inter homines factitantur. Namq; statim vt classicum exaudiri in exercitu cœptum est; alios ipse videas scuta sibi aprantes: lorica alios induentes: alios ocreas vel galeam sumere, vel balteo se cingere festinateis. Rursum videas qui frenatos equos admittant: alios qui currus conscendât: qui deniq; tessera per explicatâ aciẽ prodant. Tû manipuli ductor, ad manipulû: centurio excurrit ad cēturiâ. Postremò equites ad cornu; velites ad stationẽ quisq; suâ festinât: cum interim sub vno ductore omnia moueantur: qui imperia & ipse significanda accepit ab eo apud quem summa est imperii. Eodem nos & ipsos modo censere conuenit de vniuerso. Quum enim ab vna vi impultrice ciantur omnia; fit vtique quod cuique commodum est & conueniens. Nec verò si ea vis ipsa nec cerni ab hominibus, nec apparere potest; quoquo pacto id obstat, aut illi ad ea quæ diximus agenda, aut nobis ad fidem hisce rebus accommodandam.

E

Nam & anima ipsa qua viuimus, qua vrbes, qua domos habitamus; cum haudquaquam sub aspectum nostrum sita sit, operibus tamen ipsis videtur: omnisque vitæ cultus nitôrque vt ab ea inuentus est & descriptus, ita ex ea tenorem suum seruat: Terra cultura & confitio, artium excogitationes, vsus legum, Reipubl. rectè atque ordine constitutæ ratio, administrationes ciuiles, bellum extra fines patriæ, & rursus pax in ea.

Proinde hæc etiam de Deo sentienda nobis sunt: illo quidõ, si vim spectes, valentissimo: si decorem, formosissimo: si vitam, immortalis: denique si virtutem, præstatissimo. Quapropter cum sit inconspicabilis naturæ omni interitura, ipsis nihilo secius ipse cernitur ab operibus. Atque ea quidem quæ in aëre fiunt quoquo modo affecto, quæ in terra, quæ in aqua, ea certè Dei opera esse meritò dixerimus: Dei inquam opera, cum imperio summo Mundum ac pro potestate obtinentis. Ex quo Deo, vt inquit Empedocles physicus:

Omnia quotquot erunt, quot sunt presentia, quotque orta fuere antehac, stirpes, hominesque feræque, Inde etiam volucres, piscesque humoris alumni.

Enimvero non tam absurda quàm pusilla cõparatio (vt opinor) fuerit, si Mundũ cũ illis lapidibus componamus, qui in operibus fornicatis, forficis in modũ dispãsi conformatis structura sese interfecante, vmbilici vocãtur. Etenim ij lapides in medio collocati, qua parte scilicet vtroq; versus structura arcuata pandatur; quasiq; oneri cedit: in coharẽtia continet, atq; in cõstructione ordinata totã formã operis, immobilẽmq; asseruat. Fama est etiam Phidiã illũ statuariũ, quũ Mineruam illam quæ est in arce, coagmentaret, in medio eius scuto faciem suam expressisse, oculõsq; fallẽti artificio ita deuinxisse simulachro, eximere inde vt ipsam si quis cuperet, minimè posset, aliter quidẽ certè, quàm vt ipsum solueret simulachrũ, opũsq; eiusmodi compactile confunderet. Hanc eandẽ igitur rationem Deus habet in mundo, vt pote qui vniuersorum coagmentationem coharẽntẽ cohibeat & coarctet, incolumitatẽmq; vniuersitatis conseruet: nisi quatenus non medio ille loco, in terra scilicet, vbi turbida regio est: sed in excelso situs est, purus ipse in puro loco. Quem locum tum Vranon ab origine vocis dicimus, quasi terminum extimum supremorum corporum: tum etiam Olympum, vt vsquequaque lucidum, ab omni caligine secretum, motũque omni incondito, cuiusmodi sunt qui apud nos venti fiunt & tempestates. Id quod his verbis significat Homerus:

Α ἔ γ' ἴ ψυχῆ, δι' ἡν ζῶμεν τε, καὶ πόλεις καὶ οἴκοις ἐξομεν, ἀόρατος ἴσα, τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ὁρᾶται· πᾶς γὰρ ὁ τῷ βίῃ διακόσμος, ὑπὸ ταύτης ὄρηται, ἔ διατετακται, καὶ σιυνέχεται· γῆς δρόσος, ἔ φυτῶσος· τέχνης ὀπίνοια, χηρῶσος νόμοι, κόσμος πολιτείας, ἐνδημοὶ παρ᾽ ἑξῆς, παρόμοιος πόλεμος, εἰρήνη.

Ταῦτα χερὶ καὶ παρὶ Θεοῦ διανοεῖσθαι, διωάμει μὲν ὄντος ἰχυροτάτου, καλλεῖ δὲ βῆσπεπέσάτου, ζῶν δὲ ἀθανάτου, δρετῆ δὲ κεραπίου· διὸ πᾶσι διητῆ φύσιν ἀνάμωμος ἀπεώρητος, ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων θεωρεῖται· τὰ γὰρ πάντα, καὶ τὰ δι' αἴερος ἀπύματα, ἔ πα ὀπί γῆς, ἔ πα εἰ ὕδατι, Θεοῦ λέγουτ' ἄν ὄντως ἔργα εἶναι, τῷ τ' κόσμῳ ἐπέχοντος· ἔξ ἔ χ' τ' φισικὸν Ἐμπεδοκλεῖα,

Γαῖθ' ὄσα τ' ἡν, ὄσα τ' ἔστιν, ἰσὶ ὄσα τε
ἔσαι ἰπίασω,
Δένδρεά τ' ἐβλάστησε καὶ ἀμέρες ἠδὲ γυναι-
κες,
Θῆρες τ' οἰωνοὶ τε ἔ ὕδατο θρέμμενες
ἰσθῦς.

Metaph. l. 2. c. 4.

ἔοικε δὲ ὄντως, εἰ καὶ μικρότερον, ἡ δὲ βάλλει τὸν κόσμον τοῖς ὀρεφαλοῖς λεγόμενοις τοῖς εἰς τῆς ψαλίσι λίθοις, οἱ μέσοι κείνομοι καὶ πῶ εἰς ἐκάτερον μέρος ἐνδδοσι, εἰ ἀρμονία πηροῦσι καὶ εἰ τῆς εἰς τὸ πῶ * γῆμα τῆς ψαλίδος καὶ ἀκίητον. Φασὶ δὲ ἡρ. 28^{ου} καὶ τὸν ἀγαλματοποιὸν Φεδία κατασκευάζομενον πῶ εἰ ἀκροπόλει Αθηνῶν, εἰ μέση τῇ ταύτης ἀσπίδι, ὃ εἰαῦτ' ἰσθῶσπον εἰτυπώσασασαι, καὶ σιυνδῆσαι τὰ ἀγαλματὶ διαπικος ἀφανοῖς δημιουργίας· ὡστε ἔξ ἀνάγκης, εἰ τις βούλοιστ' αὐτὸ περιαιρῆν, ὃ συμπῶν ἀγαλμα λυεῖται τε καὶ συγχρῖν. τῆτον οὖν ἔχει τὸν λόγον ὁ Θεὸς εἰ κόσμῳ, σιυνέχων πῶ τῶ ὄλων ἀρμονίας τε ἔ ἰσθηεῖαν· πηλιὸν οὔτε μέσος ὢν, ἔνθα ἡ γῆ τε καὶ ὁ θολερὸς εἰαῦ τόπος, ἀλλ' ἄνω, ἔ καθαρός εἰ καθαροῦ χάρου βεβηκῶς, ὃν ἐτύμως καλοῦμεν, ἔσθῶν μὲν, ἀπὸ τῶ ἔσθῶν εἶναι τῶ ἄνω· ὄλυμπον δὲ, εἰ ἰσθῶ λαμπῆ, καὶ πῶ τὸς ἔσθῶ ἔ ἀπάκτου κινήματος κεχωρισμένον, οἷν γὰρ πῶ ἡμῖν εἰαῦ χεμῆνος καὶ ἀμέμων βίας, ὡς εἰαῦ ἔφη ἔ ὁ ποιητῆς Ομηρος.

οδυσ. ζ

Οὐλυμπόν δ', ὅθι Φασιθεῶν ἔδος ἀσφα-
λές αἰεὶ

Ἐμμεναι, ὅτ' ἀμέμοισι πινάσεται, ὅτε ποτ'
ὄμβροσ

Δύεται, ὅτε χιών ἐπιπίδναται· ἀλλὰ
μάλ' αἴθρη

Πέπταται ἀέφελος, λυχνή δ' αἰαδέδρο-
μῳ ἀγγλῆ.

οἴω ἐπιμύρτυρξ δὲ καὶ ὁ βίος ἅπας, πλὴν δ' ἄνω
χάσαν ἀποδοῖς Θεῶ· καὶ γὰρ πρῶτες οἱ ἀν-
θρώποι αἰατεῖνο μῶν τὰς χεῖρας εἰς τ' οὐρα-
νόν, ἀχὰς ποιεῖ μῶμοι· κατ' ὅν λόγον ἔκακῶς
καχεῖνο ἀναπεφώνηται

Ιλιάδ. η.

Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν ἑρῶν ἐν αἰθέρι καὶ
νεφέλῃσι.

δὴ καὶ τῶν ἀθάτην τὰ τιμωτάτα, τὸν αὐ-
τὸν ἐπέχῃ τόπον, ἄστρα τε καὶ ἥλιος καὶ σε-
λιῶν· μῶνα τε τὰ οὐρανια ἀφ' ἧς τὸ αἰεὶ
πλὴν αὐτῶ σῶζονται τὰξιν ἀφ' ἀκεχέσμηται,
καὶ οὐ ποτε ἀλλοιωθῆντα μετεκινήθη, κα-
θάσθ' τὰ ὅτι τῆς γῆς ὄτρυντα ὄντα, πολ-
λὰς ἐτεροιώσῃς καὶ πᾶσιν αἰαδέδεκται. ση-
σμοί τε γὰρ ἦδη βίαοι, πολλὰ μέρη τῆς γῆς
ἀνέρρηξαν· ὄμβροί τε κατέκλυσαν, ἔξαισοι
καταρραγῆτες· ὅτιδρομῆ τε κυμάτων, καὶ
αἰαχερήσῃς πολλάκις ἐν ἡπείροις ἐθαλάτ-
τωσαν, καὶ θαλάσσης ἡπείρωσαν· βία τε
πνυμάτων καὶ τυφώνων, ἔστιν ὅτε πόλεις
ὄλας ἀνέτρεψαν· πυρκαϊαί τε καὶ φλόγες,
αἱ μὲν, ἔξ οὐρανοῦ γρόμῳαι πρῶτερον,
ὡσθ' φασίν, ὅτι Φαεθοντος, τὰ πρῶς ἔω
μέρη κατέφλεξαν· αἱ δὲ πρῶς ἑσπέρας ἐκ
γῆς ἀναβλύσασα καὶ ἐκφυσίσασα, καθά-
σθ' τῶν ἐν Αἰτῆνῃ κατῆρων αἰαρραγῆτων,
ἐκ δ' αὐτῶ γλῶ φερομένων χειμαρρῶου δι-
κλω· ἔνθα ἐ τῶν ὀσεβῶν γῆρος δέσχος
ἐτήμοσε τὸ δαμόνιον, πρῶταταληφέντων
κατὰ τῆ ῥήματις, ἀφ' ὅ βασιλῆν γέ-
ροντας ὅτι τῶ ὤμων γονῆς, καὶ σῶξιν· πλη-
σίον γὰρ αὐτῶν γρόμῳος ὁ τῆ πρῶς ποτα-
μὸς ἔξεχιάθη, πρῶτερον τε, τὸ μὲν, ἔνθα· τὸ
δ', ἔνθα καὶ ἐτήρησεν ἀελαβῆς ἄμα τοῖς γρι-
ῶσι τοῖς νεαμίσχοις. καθόλου δὲ, ὅσθ' οἱ νηὶ
κυβερνήτης, ἐν ἀρμαζὶ δὲ λυίοχος, ἐν χορῶ
δὲ χρυφαῖος, ἐν πόλῃ δὲ νόμος, ἐν στρατοπέ-
δῳ δὲ ἡγεμῶν· τῆτο Θεὸς ἐν κόσμῳ· πλὴν
κατ' ὅσον, τοῖς μὲν, καματηρὸν τὸ ἀρ-
χεῖν, πολυχίνητόν τε καὶ πολυμέριμον·
τῶ δὲ, ἄλυπον, ἀποιόν τε καὶ πάσης
καχελομένον σωματικῆς ἀσθενείας· οἱ

Esse solum diuis subnixum semper Olympum
Fama est, haud ventis tremefactum, haud
imbribus udum,
As procul à niuibus subductum : nubibus
illinc
Splendida summotis candensque expanditur
aethra.

Huius autem rei elogium est mortalium
consensus, regionem mundi summam non
dubiè Deo tribuentium. Quam ob causam
ipsi manus tollimus sursum inter vota con-
cipienda. Qua ratione nec malè illud quo-
que ab eodem poëta pronuntiatum.

B Cælum sorte tulit, simul aethera Iuppiter
altum.

Quinetiam quæ maximè eximia sunt in-
ter res sensu perceptas, eundem illa locum
obtinere: ut sidera, ut Sol & Luna. Vnde fit
ut caelestia concinno ordine digesta, suas
ipsa vices conseruent perennes & constitu-
tas, nullique obnoxias mutationi: longè illa
secus atque terrena, quæ ita natura compa-
rata sunt, ipsa in alias ut ex aliis affectiones
transeant, fierique identidem altera atque
altera non respuant. Certè contigisse ali-
quando constat, ut terræ motus violentia,
terra ipsa multis in locis discesserit, indé-
que hiatus extiterint, ut imbres vi maiore
ruentes, diluuium in terram intulerint, ut
excursionibus undarum recessusque tum con-
tinentes mari obruerint sæpenumero, tum
rursus maris alucos adiecerint continentibus,
ut vis flatuum & vorticum oppida fun-
ditus disturbarit: denique ut incendia at-
que inflammationes aliquæ supernè dela-
psantes, partes orbis exusserint versas ad O-
rientem, ut Phaëthontis tēporibus conti-
gisse dicitur: quædam etiam ut è terra e-
rumpentes, veluti expirabundæ idem fece-
runt: ut quum crateres Ætnæ abrupta ter-
ra patefacti, conflagrationem emisissent
instar torrentis per terram, grassabundam.
Quo tempore qui è mortalium genere pie-
tate erant imbuti, ij à numine diuino exi-
mio honore ingentique affecti sunt. Siqui-
dem iuuenes & robore valentes, cum pa-
rentes suos ætate iam confectos humeris su-
stulissent, igneo flumine iam iam opprimen-
di, in eo erant ipsi ut interirent: cum ecce
flumen ipsum ita se scidit, ut huc & illuc di-
uersi fluctus digrederentur, iuuenesque in-
tactos cum senibus transmitterent. Ut ve-
rò summam iam loquamur, quod in nauī
gubernator est, quod in curru agitator,
quod in choro præcentor: quod denique
lex in ciuitate, & dux in exercitu: hoc Deus
est in mundo. Nisi si hætenus interest,
quod labor, & motus multiplex illos exer-
cet, & curæ agunt varix: cum huic illabo-
rata succedant omnia, omnis molestiæ
expertia, citràque corporis infirmitatem:

quippe cui in loco stabili immotóque col-
 locato, omnia mouere & circumagere pro
 arbitrato liceat, quò libitum est cumque, &
 quo modo libitum est, idque diuersis in for-
 mis simul atque naturis. Id autem ratione
 simili facit ille, atque lex ciuilis: quæ immo-
 bilis ipsa existens in vrentium animis, regit
 omnia ad Rempubl. pertinentia. Et ciues
 quidem quasi eius asseclæ in medium pro-
 deunt: qui autem Principes vocantur, ad
 prætorium se conferunt: Legislatores ad
 propria tribunalia: Senatores denique, &
 qui Concionatores dicuntur, ad consessus
 sibi contributos conueniunt. Rursus is in
 Prytaneum it, cui scilicet id datum est, in
 eo vt publico victu epuletur: alter rapitur
 ad iudicium, causam vt ibi dicat: in carce-
 rem alius compingitur, vt supplicio afficia-
 tur illic. Tum verò epulones in ciuitate ce-
 lebres ad epulas legitimásque conueniunt.
 Iam verò aguntur dies festi, iam ludicra so-
 lemnia: iam anniuersaria sacrificia fiunt di-
 uis, heroésque ritu suo coluntur: postremò
 inferia mortuis inferuntur. Sic alia ab aliis
 facta vno vel imperio, vel legis vna authori-
 tate, asseruant eum qui obtemperat;

*Sic vrbs simul plena est vaporibus sacris,
 Resonatque cantibus piis ac lætibus.*

Hoc idem de vrbe quoque maiore, de hoc
 inquam mundo, existimare debemus. Deus
 enim nobis lex est: in omnem illa quidem
 partem ad æquilibrium vergens: nullam
 correctionem admittens, nullam varietatem,
 quippe quæ potior sit illis legibus,
 & stabilior, quæ in tabulis perscriptæ sunt.
 Eius enim auspiciis perenniter & composi-
 tē præeuntis, vniuersus hic cæli ordo regi-
 tur atque administratur, numeros omnes
 concinnitatis habens: in omneis ipse natu-
 ras partitus pro vniuersitate seminum, in ea
 quæ hærent solo, atque in animantia: quæ
 etiam suis ipsa generibus formisque distin-
 cta sūt. *Nam & vites fiunt & palmae, & perseæ,
 ficique dulces, & oliuæ:* vt inquit Poëta: Tum
 quæ fructus expertes, alios vsus præstant,
 platani, pinus, buxi, alni, populus etiam
 nigra & cupressus odorata: Tum quæ au-
 tumni tempore fructum suauem fundunt,
 sed conditu difficilem, pyri, punicæ, mali.
 At verò animantium alix feræ sunt, & alix
 cicures: tum in aëre, tum humi, tum in aqua
 viuant: oriunturque & inualescunt &
 deinde intereunt, legibus obtemperantes
 diuinis atque cedentes. Omne enim reptile
 (vt inquit Heraclitus,) terram depascitur
 atque possidet.

A ἀκινήτων γὰρ ἰδρυμένων πᾶντα κινῆ, καὶ ὡσεὶ ἀ-
 γῆ, ὅπου βέλεται, καὶ ὅπως, οἷα ἀφ' ὀφείας τε
 ἰδέας καὶ φύσειν· ὡς ὅτι ἀμύσει καὶ ὁ τῆς πό-
 λεως νόμος, ἀκίνητος ὢν, ἐν ταῖς τῆν γρω-
 μῶν ψυχῆς πᾶντα οἰκονομεῖ τὰ καὶ τὴν
 πολιτείαν. ἐφεπόμενοι γὰρ αὐτῶν, δηλονότι
 εἰσὶν αἱ ἀρχαί, ἀρχαί μὲν, ὅτι τὰ ἀρχαία· θε-
 σμοθέται δὲ, εἰς τὰ οἰκεία δικαστήρια· βου-
 λάται δὲ καὶ ἐκκλησιασταί, εἰς πτωχέδρια τὰ
 πωροσθέντα· καὶ ὁ μὲν τις, εἰς τὸ πρυτανεῖον
 βαδίζει σιτησόμενος· ὁ δὲ, πρὸς τοὺς δικα-
 στας, ἀπολογησόμενος· ὁ δὲ, εἰς τὸ δεσμωτή-
 ριον, ἀποθανόμενος. γίνονται δὲ καὶ δημοσυνίαι
 νόμιμοι, καὶ πρηνεῖς ἐπιούσιοι, θεῶν τε θυ-
 σίαι, ἔργων τε θεραπείαι, καὶ καὶ κεκμηκό-
 των· ἀλλὰ δὲ ἄλλοις ἐνεργούμενα, καὶ μίαν
 πρὸς ταῦτα, ἢ νόμιμον εἰσοσίαν, σῶζει τὸ
 τῆ ποιήσματος ὄντως.

Πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμε, Sopho-
 Ομοῦ δὲ παλαιῶν τε ἔφαναγμάτων Oedipi
 Tyranni.

C ἔτι καὶ ὑποληπτόν καὶ ὑπὸ τῆς μείζονος πό-
 λεως, λέγω δὴ τῆδε τῆς κόσμου νόμος μὲν γὰρ
 ἡμῖν ἰσοκλήτης, ὁ Θεός, ὁ δὲ μίαν * ὑποδε-
 χόμενος ἀφ' ὅθεν αἰνῶν, ἢ μετατέσειν κρείττων δὲ, ἢ
 οἴμα, ἔβεβαρότερος τῆν ἐν κέρβεσιν ἀναγε-
 γραμμένων. ἡ γρωμῶν δὲ ἀκινήτως αὐτῶν καὶ
 ἐμμελῶς, ὁ σύμπας ἀεικονομεῖται ἀφ' ὁμο-
 σμος ὑφαντοῦ καὶ γῆς, μεμερισμένος καὶ τὰς
 φύσεις πάσας ἀφ' ὅθεν οἰκείων σπερμάτων,
 εἰς τε τὰ φυτὰ ἔζωα, καὶ γῆν τε καὶ εἶδη·
 ἔγὰρ ἀμπέλοι, ἔφοίνικες, καὶ ὡσεὶα, συ-
 κέα τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαία, ὡς φησὶν ὁ
 ποιητής, τὰ τε ἀκάρπα μὲν, ἀλλὰς ὅτι πρὸς
 χόμματα χρείας, πλάττομαι, καὶ πίτυες, καὶ
 πύξοι,

Κλήθη τ' ἀγλαῶς τε καὶ δυνάδης κυπῆ· οδοι-
 ειασος·

αἱ τε καρπὸν ὀπώρας ἠδὲ καὶ, ἄλλως δὲ δυσ-
 θησαύεισιν φέρουσαι,

E Οχλαί, ἔροιαί, ἔμηνλαί ἀγλαόκαρποι· οδοι-
 τῆν τε ζώων τὰ τε ἀγλαῶν καὶ ἡμερῶν, τὰ τε ἐν
 αἰεὶ καὶ ὅτι γῆς καὶ ἐν ὕδατι βοσκήματα γῆς,
 καὶ ἀκμάζει, ἔφθίρεται, τοῖς τῆ θεοῦ πειθό-
 μα θεσμοῖς· πᾶν γὰρ ἔρπετον, τὴν γῆν νέ-
 μεται, ὡς φησὶν Ηρακλήτος.

De Dei nominibus variis.

Περὶ τῶ Θεοῦ ὀνομάτων.

ΕΙΣ δὲ ὧν, πολυώνυμος ὅστι, κατηνομαζόμενος τοῖς πάθεσι πᾶσιν, ἀπὸ αὐτὸς νεοχμεῖ. καλοῦσι ἢ αὐτὸν καὶ Ζεῦα, καὶ Δία, καθ' ἑλληνικὴν ἑρμηνείαν τοῖς ὀνόμασιν, ὡς καὶ εἰ λέγουσιν, δι' οἰ ζῶμεν. Κρόνου δὲ καὶ Χρόνου λέγεται, διήκων ἐξ ἀνάγκης ἀτέρμονος εἰς ἕτερον ἀνάνα· ἀγραπαῖός τε καὶ βροπαῖος, καὶ ἀΐθριος ἔ ἀΐθριος, κεραιώϊός τε καὶ ὑέτιος, ἀπὸ τῆς ὑέτῆς καὶ κεραιωῶν, ἔ τῆς ἀλλων καλεῖται· καὶ μὲν ὀπτικάρπιος μὲν, ἀπὸ τῆς καρπῶν· πολιδέ δὲ, ἀπὸ τῆς πόλεων ὀνομαζέται· ἡμέθλιός τε καὶ ἔρχαιος, καὶ ὁμόγνιος, καὶ πάτριος, ἀπὸ τῆς πατρὸς ταῦτα χρυσιωνίας· ἐταρβός τε ἔ φίλιος, καὶ ξένιος, ἔ φράπιος, καὶ ἑσπαμῆχος, καθαρσίος τε καὶ παλαμναῖος, καὶ ἰκέσιος καὶ μειλίχιος, ὡς τῶ οἰ ποιητῶν λέγουσι· σωτήρ τε ἔ ἐλθούριος, ἐτύμως· ὡς ἢ ὁ πᾶν εἰπεῖν, ἑρμηνεύς τε ἔ ἡρόνιος, πάσις ἐπώνυμος ὧν φύσεώς τε καὶ τύχης, ἀτε πᾶντων αὐτὸς ἀπίος ὧν· δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς Ὀρφικοῖς ἔ κακῶς * λέγεται.

γρ. λ. ε. λί-
γεται,
κ. ἀρχικῆ-
ραμνος

Ζεὺς πατρὸς ἡμεῶν, Ζεὺς ὑψίστος * ἀρχικέραμνος.

Ζεὺς κεφαλῆ, Ζεὺς μέσση· Διὸς δ' ἐκ πᾶντα τέτυκται,

Ζεὺς πυθμῶν γαίης τε καὶ ἑρηνῆ ἀσεχθέντος·

Ζεὺς ἀρσίω ἡμεῶν, Ζεὺς ἀμβροτος ἐπλετοῦ ἡμῶν.

Ζεὺς πνοιῆ πᾶντων, Ζεὺς ἀκαμάτου πυρὸς ὄρμη.

Ζεὺς πόντου ῥίζα, Ζεὺς ἥλιος, ἡ δὲ σελιώη.

Ζεὺς βασιλέα, Ζεὺς ἀρχὸς ἀπᾶντων * ἀρχικέραμνος.

γρ. ἀρχ-
ἡμῶν.

Γαῖας γὰρ χρυσαῖας αὐτῆς φάος ἐς πολυγηθῆς, Ἐξ ἱερῆς κεραιῆς ἀνενέγκαστο μέρμερα ῥέζων. οἶμα δὲ ἔ τὴν Ἀνάγκην ἐκ ἄλλο τί λέγεσθαι, πλὴν τῆσιν, οἷον εἰ ἀκίνητον ἕσθαι ὅτι· εἰ μὲν μὲν ἢ, δὲ τῶ εἶρην τε καὶ χωρὴν ἀκωλύτως. Περὶ ἑρμηνεύς ἢ, δὲ τῶ πεπερατῶ ἢ πᾶντα, καὶ μηδὲν ἐπὶ τοῖς ἕσθαι ἀπειρον (εἰ). καὶ Μοῖραν μὲν, ἀπὸ τῆς μεμερισθῆαι· Νέμεσιν δὲ, ἀπὸ τῆς ἐκάστω ἀφνεμήσεως· Ἀδράσθην δὲ, ἀναπόδρασον ἀπᾶν ἕσθαι καὶ φύσιν· Αἴσθην δὲ, ἀεὶ ἕσθαι. πάντε παρὲ ταῖς μείρας καὶ τὸν ἀτρακτον, εἰς τῶ τὸ πως νόσθαι· τρεῖς μὲν γὰρ αἰ μείρας, καὶ τοῖς χρόνοις μεμερισθῆαι.

VNus porro Deus cum sit, pluribus nominibus appellatus est: ab iis utique suis omnibus affectibus denominatus, quorum specimen edere ipse solet. Atque cum quidem tum Zena, tum Dia vocant, inter se compositis vrentes nominibus, atque e regione collocatis, tanquam duabus his vocibus significare velint, per quem vivimus. Is Crono, id est, Saturno, & Chrono, id est, tempore, ortus esse dicitur, nimirum ab aeo sempiterno ad alterum auum pertinens. Vocatur & Fulgurator, & altitonans, & Aetherius, & Fulminator, & Pluvius a pluviis utique & fulminibus, aliisque operibus, e quibus vocabula ipsa deducta sunt. Quin & Frugipotens & custos vrbium vocitatur, & Natalitius, Septitius, Cortalis, Gentilitius & Patrius: videlicet a communione quae diuino ipsi numini iis cum rebus intercedit. Ad haec Sodalitius & amicitiae praeses, tum hospitalis, Castrensis, Trophaxalis, Expiator, Sanguinariis, & Supplex & Placabilis, ut poetae loquuntur: denique Seruator dicitur & Assertor: & ut semel omnia complectar, Caestis & terrenus: ab omni natura forteque nomen adeptus, utpote qui omnium rerum author sit. Quamobrem quae de ipso in Orphicis criminibus dicta sunt, haudquaquam perperam dicta sunt. Et quidem necessitatem ipsam etiam nihil aliud quam Deum dici censuerim & intelligi: cui Anance ex eo nomen est, quod natura quaedam sit immobilis. Eundemque Imarmenen, id est, fatum, dictum a serie rerum conferta, inoffensoque tenore procedente, quod alio nomine Perpromenen ideo appellauerunt, quod ab eo omnia terminata sunt, ac nihil in rerum natura infinitum est. Quin & Mæran, id est, sortem, appellatum eundem Deum a partitione rerum dixerim: & Nemestin, quasi potestatem diuinam, eius quod visum est cuique distributricem. Adrastiam etiam quasi causam quandam natura comparatam, quam fallere nemo queat aut vitare. Aesan denique dictum, quasi semper existentem. Iam quod de Parcis, & de fuso proditum est earum, eodem id etiā quodammodo pertinet. Siquidem tres Parcas prisca tria in tempora partiti sunt:

B

C

D

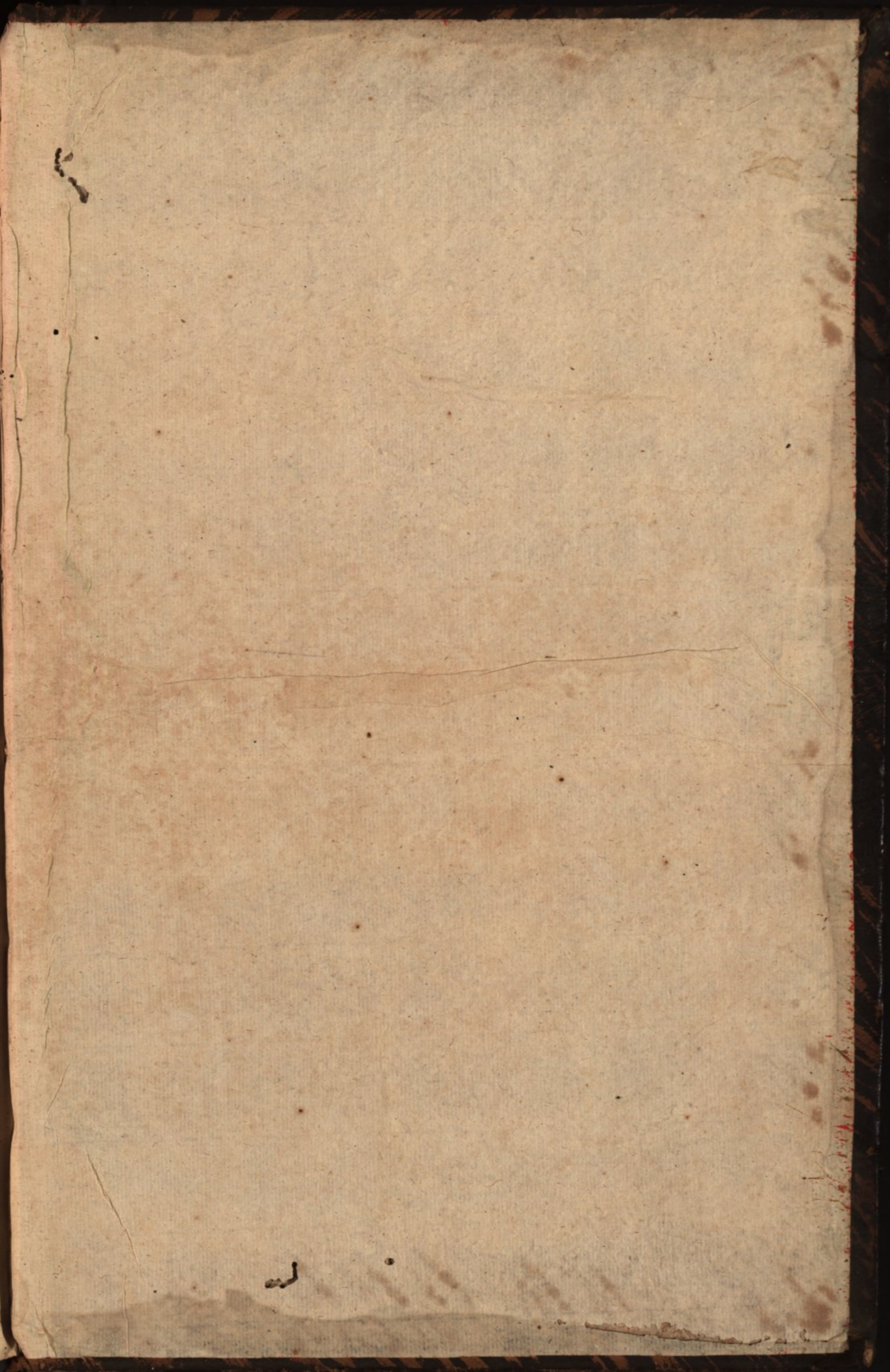
E

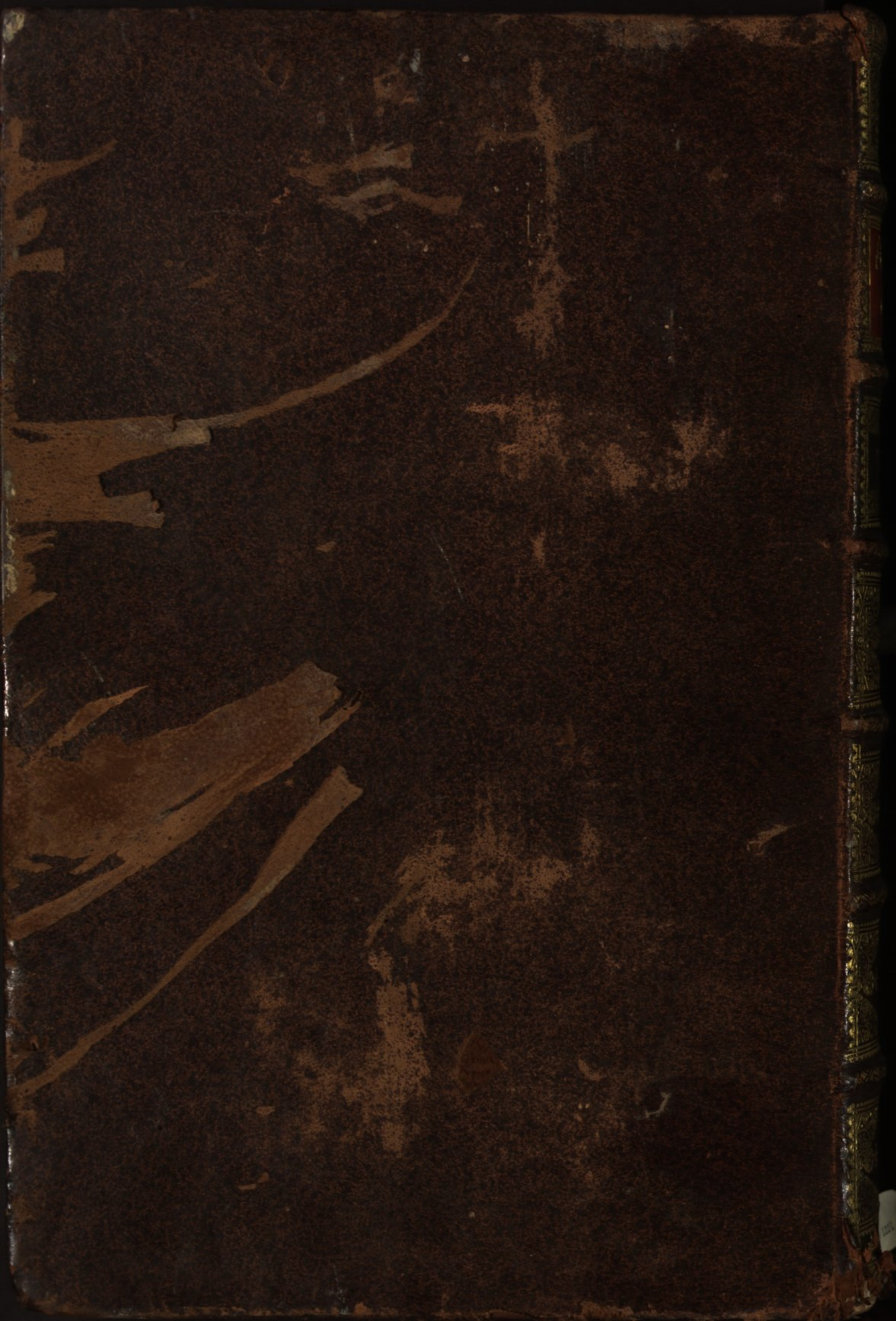
filiumque fusi partim iam peractum, partim futurum, partim iam intorqueri dixerunt: earum unam statuentes in eo quod iam profligatum est: quam Atropon ideo nuncuparunt, quoniam ea quae iam praeteriit, retrorsus agi nequeunt. At Lacheis functio futuris destinata est: omnium enim quae secundum naturam sunt, fors sua quodque manet. Praesentibus autem rebus aut instantibus Clothus opera attributa est, quae netu unicuique conficit quod suum est. Hocque fabulamentum recte atque ordine compositum est. Proinde haec omnia non aliud quicquam quam Deum esse, planum est, ut eximius Plato censuit. Enim vero Deus (ut est vetusto verbo proditum) principium & finem, & media rerum omnium tenens, rectaque linea incedens, operatur ille quidem secundum naturam, est vestigio comitem habens iustitiae praesidem, quam Dicen nominaverunt, divinae legis vindicem, simul ut quicquam sanctionum eius praetermissum est. Cuius ut sit particeps numinis, iam inde oportet ab initio, qui ad vitam beatam evasurus est atque felicem.

Α νῆμα δὲ ἀπράκτου, ὃ μὲν, ἐξείργασμένον· ὃ δὲ μέλλον, ὃ δὲ, ἀεὶ ἀπρόβλεπτον· τέτακται δὲ, καὶ μὲν ὃ γεγονὸς, μία τῆν μίραν, Ἀθροπος, ἐπεὶ τὰ πρὸελθόντα πάντα, ἀπρεπῶς ἔστι. καὶ δὲ ὃ μέλλον, Λάχεσις· εἰς πάντα γὰρ ἢ καὶ φύσιν μὲν ἀλήξιος· καὶ δὲ ὃ ἐνεσῶς, Κλωθῶ, συμπαράνεσά τε καὶ κλώθουσα ἐκείνη τὰ οἰκεῖα. παρῆνε δὲ ἔο μῦθος ὅτι ἀπράκτως. ταῦτα δὲ πάντα ἔστιν, ὅτι ἀλλότι, πλὴν ὁ Θεός, καθάπερ καὶ ὁ γυμναῖος Πλάτων φησὶν· ὁ μὲν δὲ Θεός, ὡς περὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε, ἔτελευτήν τε, καὶ μέσα τῆν ὄντων ἀπάντων ἔχων, ἀθάνατος παρῆνε καὶ φύσιν ἀπρόβλεπτος· ὃ δὲ, ἀεὶ ἐπιπέταται Δίκη, τῆν ἀπολύτων πάντων τῶν θεῶν νόμου ὑμωρῶς· ἧς ὁ βιδαμότησιν μέλλον, μαχάειός τε καὶ βιδαμῶν, ἐξ ἀρχῆς βιθῶς μέτοχος εἶη.

FINIS TOMI PRIMI.

ARISTOTI
OPERA

TOM. I.

No 12